

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
NACIONALNA KANCELARIJA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

*Izvještaj o realizaciji Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za
period 01. jul – 31. decembar 2017. godine*

Podgorica, 2018. godine

UVODNE NAPOMENE

Trgovina ljudskim bićima predstavlja jedan od najzastupljenijih oblika organizovanog kriminala, koji je poslednjih decenija poprimio alarmantne razmjere. Trgovinu ljudima, kao najsuroviji oblik kršenja osnovnih ljudskih prava, karakterišu fizičko, psihičko, ekonomsko i seksualno iskorišćavanje. Pod trgovinom ljudima se, pored prinudne prostitucije, podrazumijeva i prinudni rad, navođenje na prosjačenje, prodaja ljudskih organa, lažno usvajanje, prinudni brak, primoravanje na učestvovanje u kriminalnim radnjama i sl.

Ocjena relevantnih međunarodnih subjekata, ali i ono što pokazuju statistički podaci o procesuiranim slučajevima trgovine ljudima je da je Crna Gora primarno zemlja tranzita, manje porijekla i krajnje destinacije. Kao najčešći oblici iskorišćavanja žrtava trgovine ljudima evidentirani su seksualna i radna eksploatacija.

Uspješna borba protiv trgovine ljudima/djecom podrazumijeva multisektorski pristup i intenzivnu saradnju, uz primjenu efikasnih mjera na planu prevencije, suzbijanja, kažnjavanja učinilaca i zaštite žrtava, uz obavezno partnerstvo sa institucijama, privrednicima, privatnim sektorom, kako na nacionalnom, tako i na regionalnom i međunarodnom planu.

S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 13. septembra 2012. godine usvojila novu Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima/djecom za period 2012-2018. godine. Ovim strateškim dokumentom definisani su ciljevi, načela i pravci u borbi protiv trgovine ljudima i određene mjere za unaprijeđenje efikasnosti uspostavljenog sistema za borbu protiv trgovine ljudima/djecom u javnom, privatnom i civilnom sektoru. Njime se težište stavlja na šest osnovnih oblasti: 1.Prevenција i edukacija; 2.Identifikacija žrtava trgovanja ljudima; 3.Pomoć, zaštita i reintegracija žrtava; 4.Efikasno krivično gonjenje; 5.Međunarodna saradnja; 6.Koordinacija i partnerstvo.

U cilju dalje realizacije Strategije, Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima („Sl. list Crne Gore“, broj 43/14, 17/15) je, shodno svom mandatu, izradila Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2017 – 2018. godinu sa konkretnim aktivnostima, rokovima, nosiocima i partnerima, pokazateljima uspjeha i izvorima finansiranja.

SADRŽAJ:

<i>Uvodne napome.....</i>	<i>.....</i>
<i>Rezime</i>	<i>.....</i>
<i>I PREVENCIJA I EDUKACIJA</i>	<i>.....</i>
<i>I-a EDUKACIJA</i>	<i>.....</i>
<i>II IDENTIFIKACIJA.....</i>	<i>.....</i>
<i>III POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA</i>	<i>.....</i>
<i>IV EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE</i>	<i>.....</i>
<i>V MEĐUNARODNA SARADNJA</i>	<i>.....</i>
<i>VI KOORDINACIJA I PARTNERSTVO.....</i>	<i>.....</i>
<i>VI-a PARTNERSTVO.....</i>	<i>.....</i>

Prilog:

<i>TABELARNI PRIKAZ REALIZACIJE MJERA ZA PERIOD 01. JUL– 31. DECEMBAR 2017. GODINE.....</i>	<i>.....</i>
---	--------------

REZIME

Akcionni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2017-18. godinu usvojen je na sjednici Vlade koja je održana 02. februara 2017. godine. Radi obezbjeđivanja što kvalitetnijeg sprovođenja Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, Vlada je na sjednici od 25. septembra 2014. godine donijela Odluku o obrazovanju Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2012-2018. godine i pojedinačnih akcionih planova („Sl. list Crne Gore“, broj 43/2014.), i kasnije Odluke o izmjeni odluke o obrazovanju Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2012-2018. godine i pojedinačnih akcionih planova („Sl. list Crne Gore“, broj 17/15 i 67/15), kojima je revidirano dosadašnje članstvo. Radnom grupom predsjedava Rukovodilac Nacionalne kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i u njen sastav ulaze predstavnici resornih ministarstava, predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva, Vrhovnog suda i Kancelarije Ombudsmana, Generalnog sekretarijata Vlade, Uprave za inspekcijske poslove, predstavnik civilnog društva, kao i međunarodnih organizacija IOM, OEBS, UNICEF, Delegacije Evropske unije i Ambasade SAD-a u Crnoj Gori, u svojstvu posmatrača. Sastanci Radne grupe se održavaju periodično, na poziv Rukovodioca Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima.

Na sastanku Radne grupe koji je održan 08. marta 2017. godine razmatran je i usvojen Prijedlog Izvještaja o realizaciji Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za period 01.07.-31.12. 2017. godine. Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2017-2018. godinu planirana je realizacija 95 aktivnosti, a u periodu od 01. jula do 31. decembra 2017. godine pratila se realizacija 66 aktivnosti. Realizovana je 21 aktivnost, djelimično realizovanih je 6, dok se u kontinuitetu, ili po potrebi, realizovalo 39 aktivnosti.

PREVENCIJA I EDUKACIJA

U oblasti PREVENCIJE i EDUKACIJE Akcionim planom su planirane aktivnosti usmjerene na jačanje preventivnih i edukativnih aktivnosti usmjerenih na mlade ljude, naročito grupa u riziku, u cilju otklanjanja mogućnosti da postanu žrtve nekog od oblika trgovine ljudima/djecom. Istovremeno, planirane su mnogobrojne aktivnosti koje imaju za cilj jačanje stručnih kapaciteta predstavnika organa za sprovođenje zakona u dijelu efikasnije identifikacije, pomoći i zaštite potencijalnim žrtvama/žrtvama trgovine ljudima.

Izvještajni period su obilježile koordinisane aktivnosti državnih institucija, međunarodnih i nevladinih organizacija u sprovođenju preventivnih aktivnosti, uporedo sa aktivnostima na podizanju nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na sve pojavne oblike trgovine ljudima/djecom. Realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Kampanja “ZAUSTAVIMO TRGOVINU LJUDIMA” se kontinuirano sporovodila na teritoriji cijele Crne Gore, a ista je podrazumijevala emitovanje TV spota “Stop trgovini ljudima”, kojim se ujedno promovisala i nacionalna SOS antitrafiking linija (11

66 66). U okviru ove kampanje na svim graničnim prelazima postavljeni su poster i sa SOS telefonom za žrtve trgovine ljudima;

- Tokom oktobra mjeseca koji se dugi niz godina obilježava kao mjesec borbe protiv trgovine ljudima poseban akcenat stavljen je na jačanje otpornosti mladih ljudi u odnosu na fenomen trgovine ljudima, kao i većoj uključenosti medija u jačanju nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na ovaj fenomen. Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, i uz podršku IOM-a, organizovala likovni konkurs na temu „Zaustavimo trgovinu ljudima” za učenike srednjih škola, svečanu dodjelu nagrada, kao i izložbu radova. Pored navedenog, Nacionalna kancelarija je u saradnji sa Ministarstvom kulture i uz podršku IOM-a organizovala seminar za predstavnike medija na temu “Uloga medija u borbi protiv trgovine ljudima”. Takođe organizovana su i medijska gostovanja kako bi se javnost informisala o predmetnoj problematici;
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, nastavilo je sa sprovođenjem kampanja za zaštitu od nasilja u porodici, prosjačenja i borbu protiv sklapanja nedozvoljenog braka u više crnogorskih opština, kojom prilikom su održana predavanja za predstavnike RE zajednice i posjete romskim naseljima tokom kojih je podijeljen propagandni materijal;

U okviru potpoglavlja EDUKACIJA realizovan je značajan broj obuka u cilju jačanja stručnih kapaciteta predstavnika sudstva, tužilaštva, policije, zdravstva, socijalnih službi i drugih organa koji su uključeni u borbu protiv trgovine ljudima.

U saradnji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove organizovani su:

- seminar na temu „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju”, kojem je prisustvovalo 2 predstavnika Uprave policije, 3 Uprave carina, 1 Uprave za inspeksijske poslove, 2 Komunalne policije, 3 Zavoda za zapošljavanje, 4 nadležnih organa iz lokalnih samouprava i
- tri dvodnevna seminara na temu “Uloga Centara za socijalni rad i inspeksijskih službi u borbi protiv trgovine ljudima”, kojima je prisustvovalo ukupno 37 službenika, od kojih 14 inspektora rada, 3 inspektora socijalne i dječje zaštite;

U saradnji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave policije, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori, organizovane su tri jednodnevne obuke na temu “Borba protiv trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije”, koje su bile namijenjene inspektorima iz Sektora granične policije (u Baru 10.11., u Podgorici 17.11. i Plavu 22.11. o.g.za ukupno 44 polaznika).

Istovremeno, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u okviru projekta “Izrada Standardnih operativnih procedura za postupanje sa djecom koja su odvojena od roditelja ili bez pratnje sa posebnim akcentom na proaktivnoj identifikaciji potencijalnih i zrtava trgovine ljudima”, kojeg je realizovala uz podršku UNICEF-a, organizovala više edukacija sa ciljem direktnog upoznavanja predstavnika nadležnih institucija sa navedenim procedurama.

U okviru pripreme pripadnika oružanih snaga Crne Gore za odlazak u mirovne misije tokom izvještajnog perioda realizovana je jedna obuka koju je pohađalo 20 pripadnika Vojske Crne Gore na temu „Trgovina ljudima“.

IDENTIFIKACIJA

Budući da se proaktivna identifikacija žrtava i potencijalnih žrtava ne može pripisati isključivo aktivnostima Ministarstva unutrašnjih poslova – Uprave policije, Akcionim planom planirane su aktivnosti koje su usmjerene na razvijanje i unapređenje stručnih vještina od strane predstavnika institucija koji, u skladu sa opisom posla kojeg obavljaju, mogu doći u kontakt sa potencijalnim i žrtvama trgovine ljudima/djecom.

U cilju proaktivne identifikacije u kontinuitetu se i tokom 2017. godine sprovodila akcija “Trafiking” na nivou 8 Centara bezbjednosti i 13 Odjeljenja bezbjednosti. U periodu od januara 2017 god. u okviru akcije “Prosjak” izvršene su 23 kontrole, kontrolisano 62 lica i podnijeto 16 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Takođe je sprovođenjem aktivnosti na terenu izvršena kontrola više interesantnih objekata i lokacija.

Kao sastavni dio akcije “Trafiking” službenici Sektora granične policije, inspektori za strance u saradnji sa Inspekcijom rada u izvještajnom periodu izvršili su ukupno 194 kontrole. Kontrole su obuhvatale gradilišta, hotele, privatna prenoćišta, privredne subjekte, autobuske i željezničke stanice, taxi stajališta, turističke organizacije i agencije, ugostiteljske objekte i marine. Ove kontrole imaju za cilj utvrđivanje boravka, poslovanja, rada stranih državljanja te eventualnog postojanja elemenata koji ukazuju na radnu eksploataciju stranih državljana.

Uprava za inspekcijske poslove - Inspekcija rada, u cilju suzbijanja sive ekonomije na tržištu rada (posebno zapošljavanja i rada „na crno“) i eventualne trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, u kontinuitetu vrši kontrole subjekata u realnom sektoru koji radno angažuju veliki broj lica za obavljanje svoje djelatnosti, a posebno u: turizmu i ugostiteljstvu, građevinarstvu, trgovini, saobraćaju i poljoprivredi. Pored redovnih aktivnosti, Inspekcija rada sprovodi pojačani inspekcijski nadzor za vrijeme ljetnje i zimske turističke sezone, koji se na terenu odvija svakodnevno i cjelodnevno sa povećanim brojem inspektora (po principu angažovanja i rotacije inspektora iz drugih opština). U drugom polugodištu 2017.godine Inspekcija rada je izvršila ukupno 5.275 inspekcijskih nadzora, utvrdila 2.901 nepravilnost, donijela 1.004 ukazivanja i 100 rješenja za otklanjanje nepravilnosti, izrekla 1.835 novčanih kazni prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 879.660,00€ i podnijela 9 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Efikasnijem suzbijanju rada “na crno” doprinosilo je i postupanje Inspekcije rada po inicijativama građana, sindikata, nevladinog sektora i zapošljenih, a kojih je u drugom polugodištu 2017.godine podnešeno 750 i to neposredno inspektorima rada u četrnaest kancelarija širom Crne Gore, kao i preko Call centra Uprave za inspekcijske poslove. Inicijativama se ukazivalo na poslodavce koji imaju radnike u neformalnom radu, ili na druge nepravilnosti.

POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA ŽRTAVA

Poglavljem Akcionog plana - POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA, planirane su mjere i aktivnosti koje je na institucionalnom i vaninstitucionalnom nivou potrebno preduzeti u cilju poboljšanja kvaliteta zaštite potencijalnih i žrtava trgovine ljudima/djecom, jačanja postojećih i uvođenja novih, kvalitetnijih programa za integraciju, reintegraciju, resocijalizaciju i repatrijaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima.

MUP/Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u kontinuitetu obezbjeđuje sredstva za sprovođenje programa podrške žrtvama trgovine ljudima. U predmetnom vremenskom periodu u Skloništu su boravile dvije potencijalne žrtve trgovine ljudima, kojima je pružena sva neophodna pomoć i zaštita, kojim povodom se sastajalo i Koordinacioni tim u užem sastavu.

U cilju povećanja nivoa dostupnosti usluga zaštite i podrške žrtvama trgovine ljudima izrađene su smjernice o nekažnjavanju žrtava trgovine ljudima za njihovu umiješanost u nezakonite radnje, na koje su bili primorani, a koje su namijenjene predstavnicima policije, tužilaštva i sudstva. U izradi predmetnih smjernica učešće su uzeli predstavnici policije, tužilaštva, sudstva, Ministarstva pravde i civilnog društva.

U pravcu daljeg obezbjeđivanja programa zaštite i reintegracije žrtva proširivanja Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima otpočela rad na izradi Sporazuma o međusobnoj saradnji.

EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE

Predviđenim mjerama i aktivnostima iz ovog poglavlja Akcionog plana težište se stavlja na snažniju implementaciju postojećeg zakonodavstva.

Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo i Vrhovni sud kvartalno dostavljaju izvještaje Nacionalnoj kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima sa detaljnim podacima o podnijetim krivičnim prijavama, podignutim optužnicama i izrečenim presudama, na osnovu kojih se vrši analiza statističkih podataka u odnosu na KD trgovina ljudima. Statistike su dostupne na sajtu www.antitraficking.gov.me.

U period od 01. jula do 31. decembra 2017. godine Uprave policije podnijeli su krivičnu prijavu protiv jednog lica zbog postojanja osnovane sumnje da je isti izvršio KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. Oštećena je od strane nadležnih organa u R. Srbiji identifikovana kao žrtva trgovine ljudima. U izvještajnom periodu nije bilo krivičnih prijava protiv izvršilaca krivičnog djela trgovina ljudima. U označenom periodu, radom tužilaštva tokom istrage, identifikovana je jedna žrtva trgovine ljudima-dijete od 12 godina. U istom predmetu podignuta je jedna optužnica protiv dva lica zbog krivičnog djela iz čl.444 st.2 u vezi st.1 Krivičnog zakonika CG. Pred Višim sudom u Podgorici pokrenut je novi postupak za ovo krivično djelo, i to po optužnici Višeg državnog tužilaštva. Okrivljena su dva lica, crnogorska državljanina, koji se nalaze u pritvoru po rješenju o određivanju pritvora za okrivljenu i po rješenju o produženju pritvora za okrivljenoga, od 30.08.2017. godine. Glavni pretresi održani su 6. i 14. 11. 2017. godine.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Aktivnosti planirane u okviru **MEĐUNARODNE SARADNJE** se oslanjaju na strateškoj orijentaciji Crne Gore u pogledu djelovanja na bilateralnom i multilateralnom planu u borbi protiv trgovine ljudima i aktivnog učestvovanja u radu svih međunarodnih organizacija i inicijativa koje su usmjerene na suzbijanje ovog oblika kriminala.

Ujedinjene nacije: Nadležni organi u kontinuitetu prate implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i Protokola o trgovini ljudima i usaglašenost nacionalnog krivičnog zakonodavstva sa istom. U izvještavanom periodu, Rukovodilac Nacionalne kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima uzeo je učešće u radu konferencije Radne grupe UN Konvencije za borbu protiv organizovanog kriminala koja se održala u Beču od 6-8. septembra 2017. Godine, koja je bila posvećena izradi Globalnog Upitnika za jačanje implementacije Palermo protokola za borbu protiv trgovine ljudima naročito ženama i djecom.

Evropska unija: U sklopu obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je u odnosu na Crnu Goru stupio na snagu 1. maja 2010. godine, proizilazi i stalno usaglašavanje zakonodavstva sa odredbama EU. Glava VII Sporazuma posvećena je saradnji u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, gdje se trgovina ljudima posebno prati u okviru poglavlja 24. Predstavnicima resornih ministarstava kontinuirano prate zakonodavstvo EU iz oblasti trgovine ljudima i u skladu sa njim pokreću inicijative za harmonizacijom nacionalnog zakonodavstva.

Savjet Evrope: Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa nadležnim državnim institucijama pripremila Izvještaj o realizaciji GRETA preporuka u okviru II kruga evaluacije Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima, koji je usvojen na sjednici Vlade od 02. novembra 2017. godine, nakon čega je dostavljen ekspertskoj grupi GRETA.

U cilju izrade bilateralnog Sporazuma o međusobnoj saradnji sa R.Makedonijom, organizovana su dva sastanka delegacija Crne Gore i Makedonije. Prvi sastanak je održan u periodu 28. oktobar- 01. novembar u Skoplju, dok je drugi realizovan i 22.-25 decembar 2017. godine u Podgorici. Predstavnicima nadležnih institucija Crne Gore su tokom dva sastanka finalizovali tekst Sporazuma o međusobnoj saradnji na polju borbe protiv trgovine ljudima.

KOORDINACIJA I PARTNERSTVO

U dijelu KOORDINACIJE I PARTNERSTVA, planirane su aktivnosti koje se odnose na saradnju institucija na državnom i lokalnom nivou, kao i intezivnu saradnju državnih institucija sa organizacijama civilnog društva, uključujući nevladine organizacije koje su aktivne na području borbe protiv trgovine ljudima, u inicijativama za kreiranje/unapređenje politika i metodologija borbe protiv trgovine ljudima/djecom na nacionalnom i međunarodnom nivou.

U izvještajnom periodu realizovana su tri redovna sastanka Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, .Istovremeno održana su i dva sastanka Koordinacionog tima za praćenje realizacije Sporazuma o međusobnoj saradnji u borbi protiv trgovine ljudima.

U cilju unaprijeđenja sprovođenja principa Kodeksa u praksi u skladu sa izvještajima prilikom sprovođenja evaluacije implementacije Kodeksa, Ministarstvo turizma i održivog razvoja je sprovelo mini istraživanje o nivou poznavanja Principa Kodeksa ponašanja za zaštitu djece u putovanjima i turizmu, proslijeđeni upitnici predstavnicima turističke provrede, analizirani odgovori i dobijene preporuke za dalje djelovanje u tom pravcu.

I PREVENCIJA

Strateški cilj 1. Podizanje nivoa svijesti cjelokupne javnosti o fenomenu trgovine ljudima/djecom u cilju boljeg razumijevanja problema, jačanja povjerenja u državne organe, informisanje javnosti o načinima prijavljivanja djela, uz očuvanje identiteta građana

Operativni cilj 1.1. Povećanje informisanosti građana o problemu trgovine ljudima, posebno djece i mladih

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.1.1. Priprema, štampanje i distribucija edukativnih materijala sa informacijama o svim oblicima trgovine ljudima/djecom i mehanizmima zaštite, posebno prilagođena dječjem uzrastu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo prosvjete,	Kontinuirano	Institucija Zaštitnika je tokom prve polovine 2017. godine promovisla preporuke koje se odnose na unapređivanje sistema i mehanizama zaštite djece od različitih oblika zloupotrebe i eksploatacije u lokalnim zajednicama uz dijeljenje ranije sačinjenih izvještaja Zaštitnika (Dječije prosjačenje, Seksualna zloupotreba djece u Crnoj Gori, Zloupotreba putem interneta). NVO "Crnogorski ženski lobi" i CEDEM su u okviru projekta "Izgradimo održive rezultate u borbi protiv trgovine ljudima" podržanog od	Ojačana otpornost, mladih u odnosu na trgovinu ljudima; Smanjena tolerancija u odnosu na nasilje nad djecom i ženama; Smanjen diskriminatorski stav prema djeci koja prose i prihvatanju nasilja i dječijih ugovorenih brakova.

	Ombudsman		strane Kanadske ambasade u Beogradu, pripremili studiju praktične politike "Dječje prosjačenje u Crnoj Gori" - pregled zakonodavstva i prakse, sa preporukama za unaprjeđenje borbe protiv ekonomske eksploatacije djece. NVO "Crnogorski ženski lobi" je odštamala „Informator“ koji ima za cilj informisanje, podizanje svijesti i osnaživanje povratnika po osnovu Sporazuma o readmisiji i dobrovoljnih povratnika u Crnoj Gori kako bi ostvarili svoja prava i integrisali se u društvo. "Informator" je namijenjen azilantima, izbjeglim licama i žrtvama trafikingu . Tokom druge polovine 2017. godine u okviru kampanje koju je realizovalo Ministarstva za ljudska i manjinska prava u romskim naseljima sa partnerima iz javnog i civilnog sektora širom Crne Gore distribuirani su flajeri na crnogorskom i romskom jeziku s ciljem informisanja o problemu trgovine djecom i načinima kako se zaštititi od ove negativne pojave, kao i flajeri na crnogorskom, romskom i albanskom jeziku u cilju informisanja o problemu trgovine ljudima, dječijem prosjačenju i dječijim ugovorenim brakovima. Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ je: - u okviru međunarodne kampanje pod	
--	-----------	--	---	--

			sloganom „<i>IMAJTE SRCA ZA ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA</i>“, odštamala i podijelila 300 flajera građanima/kama Podgorice, sa preventivnim i informativnim podacima o prepoznavanju, pomoći i prijavi pojava prosjačenja, ugovorenih dječijih brakova, porodičnog nasilja, zanemarivanja djece posebno RE populacije tzv. “djeca ulice”; - povodom 18. Oktobra – Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, distribuirala 200 flajera u naseljima populacije RE u Podgorici i Beranama u kojima je akcenat stavljen na prosjačenje djece populacije RE; - u okviru međunarodne kampanje “16 DANA AKTIVIZMA PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA” pod sloganom “Žene, recite odlučno Ne nasilju i jasno DA, životu bez nasilja!”, podijeljeno je 200 letaka-informatora u naselju Konik 1. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.2. Organizovanje radionica i tribina za djecu i mlade u obrazovnom sistemu, kao i za djecu koja žive u institucijama sistema, na temu “Trgovina djecom”	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Ministarstvo prosvjete,	Kontinuirano	U prvoj polovini 2017. godine u organizaciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda održane su tematske radionice i fokus grupe sa djecom osnovno-školskog i srednje-školskog uzrasta, kao i djece smještene u Institucijama sistema, na temu poštovanja i zaštite prava djeteta, seksualne i ekonomske zloupotrebe djece i rizicima trafikovanja djece na različite načine. U okviru	<i>Ohrabreni učenici da o ovoj temi otvoreno govore čime je povećano njihovo interesovanje za prepoznavanje i rješavanje problema;</i> <i>Ojačan nivo znanja i otpornosti učeničke populacije u odnosu na trgovinu ljudima.</i>

	Ombudsman, Ministarstvo rada i socijalnog staranja	aktivnosti prikupljanja mišljenja djece o poštovanju prava djeteta potrebnih za sačinjavanje Dječijeg izvještaja o ispunjenosti Preporuka UN komiteta za prava djeteta održano je ukupno 40 fokus grupa i 32 radionice sa djecom osnovnoškolskog uzrasta i djecom smještenom u ustanovama, na temu dječijih prava sa osvrtom na seksualnu i ekonomsku eksploataciju. U saradnji Ministarstva prosvjete i NVO “Crnogorski ženski lobi” u JU Gimnazija “Slobodan Škerović” u Podgorici održane su radionice za učenike i profesore. Tokom 2. polovine 2017. godine Institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore je kroz redovne promotivne aktivnosti prava djeteta sproveda 40 radionica i fokus grupa sa djecom osnovno školskog i srednje-školskog uzrasta, kao i djece smještene u Institucijama sistema, na temu poštovanja i zaštite prava djeteta, seksualne i ekonomske zloupotrebe djece i rizicima trafikovanja djece na različite načine. Radionice i fokus grupe su održane u Podgorici, Bijelom Polju, Nikšiću, Žabljaku, Baru, Herceg Novom, Kotoru i Ulcinju. Ove aktivnosti su finansirane iz budžetskih sredstava Ombudsmana ili iz donacija Save the children-a. Zaštitnik je organizovao tematske radionice sa djecom marginalizovanih (ranjivih) grupa (romska djeca, djeca sa smetnjama u razvoju, djeca bez roditeljskog staranja, djeca koja	
--	---	--	--

			<i>pokazuju poremećaje u ponašanju).</i> <i>Jedna od aktivnosti Mreže Zlatnih savjetnika Ombudsmana je učešće na regionalnoj konferenciji Zapadnog Balkana – “Zaštiti i poštuju, čuvajmo ljudska prava” koju je organizovao Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u saradnji sa OEBS-om i Agencijom za elektronske medije. Zlatni savjetnici su u okviru teme “Djeca i Mediji” izlagali u panelu posvećenom zloupotrebi interneta i uticaju društvenih mreža. U okviru svog izlaganja poseban akcenat je stavljen upravo na sve vrste upotrebe društvenih mreža u cilju vrbovanja i zloupotrebe djece u seksualne svrhe, prevare i trafficking. Izlaganje Zlatnih savjetnika je odražavalo mišljenje djece Crne Gore i zasnovano je na ranije sprovedenom ispitivanju stavova djece na određene teme.</i> <i>Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ je organizovala:</i> <i>- tribine za mlade Rome u Podgorici u okviru projekta „Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori“ finansirane od strane CARE International na teme:</i> <i>- „Reproduktivno zdravlje, reproduktivna prava; zdravstvene posledice nasilja i ugovorenih maloljetničkih brakova“ u Podgorici i Nikšiću</i> <i>- „Postupanje i uloga NVO-a, asistencija i pomoć žrtvama za dobijanja zdravstvene zaštite u slučajevima nasilja u porodici i ugovorenih maloljetničkih brakova“ u Podgorici</i>	
--	--	--	---	--

			- „Rodna ravnopravnost, perspektive i izazovi, u Nikšiću. -Seminar o reproduktivnom zdravlju i reproduktivnim pravima, prevencija i značaju redovnih pregleda u Beranama Ukupan broj prisutnih na navedenim radionicama 93. Istovremeno kroz projekat „Obrazovanje bez nasilja” , koji je dio regionalnog projekta „Aktivna inkluzija Romkinja na zapadnom Balkanu II“, koji je finansiran od strane Care International Balkans održana su predavanja za mlade Rome na teme: - „ Obrazovanje kao prevencija rodno zasnovanog nasilja i ugovorenih maloljetničkih brakova”(17 osoba populacije RE). - Petodnevni edukativni trening sa mladim RE populacije (15 srednjoškolaca/ki i studenata/kinja iz Podgorice i Nikšića) . REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.3. Promovisanje SOS telefona za žrtve trgovine ljudima/djecom	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Ministarstvo rada i	Kontinuirano	Kampanja “ZAUSTAVIMO TRGOVINU LJUDIMA” se kontinuirano sprovodila na cijeloj teritoriji Crne Gore, a ista je podrazumijevala emitovanje TV spota “Stop trgovini ljudima”, kojim se ujedno promovisala i Vladina SOS antitrafiking linija (11 66 66). Tokom ove kampanje u saradnji sa Upravom policije - Sektorom granične policije postavljeni su poster	Povećan broj poziva ostvaren na SOS liniji

	socijalnog staranja		sa SOS telefonom za žrtve trgovine ljudima na graničnim prelazima. Pored navedenog na svim propagandnim materijalima Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, kao i na propagandnim materijalima, sajtu i Facebook stranici nevladine organizacije „Crnogorski ženski lobi“, promovise se SOS linija za žrtve trgovine ljudima. Tokom održavanja edukativnih sesija, medijskih gostovanja na TV, radiju i izjavama u štampanim medijima NVO “Crnogorski ženski lobi” informiše širu društvenu zajednicu sa postojanjem SOS linije za antitrafiking i osnovnim načinom rada, vremenom rada i ciljevima postojanja. U periodu od 01.jula do 31. decembra 2017. godine ostvareno je ukupno 230 poziva ka SOS liniji za žrtve trgovine ljudima (116666). REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.4. Distribucija materijala sa osnovnim informacijama o trgovini ljudima i SOS telefonu u zdravstvenim ustanovama na teritoriji Crne Gore	Ministarstvo zdravlja	IV kvartal 2017. godine	U posljednjem kvartalu 2017. godine distribuirano je 250 postera 31 zdravstvenoj ustanovi, na kojima je vidno istaknut broj SOS telefona i poruke sa osnovnim informacijama o trgovini ljudima na našem i stranim jezicima. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	Bolja dostupnost informacija o prepoznavanju trgovine ljudima i službama za pomoć (potencijalnim) žrtvama trgovine ljudima, kao i široj javnosti; Povećan broj poziva sa informativnog karaktera.

1.1.5. Obilježavanje Svjetskog dana Roma	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo kulture	II kvartal 2017. godine	U susret 8. aprilu – Međunarodnog dana Roma, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava organizovalo je dva izvođenja predstave "Da sam neko ko vlada planetom". Premijerno izvođenje u Centru za kulturu Berane izvedeno je za djecu iz prvih razreda gradskih i prigradskih škola. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je iniciralo realizaciju ove predstave u cilju učenja o toleranciji, jednakosti, poštovanju ljudskih prava kao jednom od osnovnih stubova sistema vrijednosti Evropske unije.	Ostvarena bolja komunikacija sa predstavnicima RE populacije i prepoznatljivost pojedinih institucija u odnosu na aktivnosti koje sprovode na planu.
		II kvartal 2018. godine	Povodom Svjetskog dana Roma, 8. aprila, Ministarstvo kulture, u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava organizovalo je svečanost na kojoj je uručena plaketa za najbolji istraživački prilog objavljen u medijima u 2016. godini na temu "Socijalna integracija Roma u Crnoj Gori". Tokom regionalne kampanje "MJESEC DANA ROMSKOG ŽENSKOG AKTIVIZMA" nevladina organizacija "Crnogorski ženski lobi" je: - organizovala fudbalski turnir u saradnji sa FK Ribnica pod sloganom "Budi muško, udari loptu, ne ženu", na kojem je učestvovalo 18 juniorskih i senioriskih ekipa, kao i mali tim romskih i neromskih djevojčica koje su odigrale utakmicu solidarnosti i poslale poruku nediskriminacije i suživota. - odštamala postere za poboljšanje statusa žena i djevojaka RE populacije (oko 300 postera, naljepnica i kalendara distribuirano je u većim	

			romskim naseljima na sjeveru, u centralnom i južnom dijelu Crne Gore pod sloganom "Imam pravo da imam prava").	
1.1.6. Obilježavanje 30. jula- Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III kvartal 2017. godine III kvartal 2018. godine	<i>U cilju obilježavanja 30. jula - Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je prigodnim saopštenjima za javnost i gostovanjem u brojnim emisijama, promovisanjem SOS linije za žrtve trgovine ljudima apelovala na domaću javnost i ranjive grupe stanovništva kako i na koji način da se zaštitite od potencijalnih prijetnji u odnosu na ovaj fenomen.</i> <i>Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ je 30. jula realizovala međunarodnu kampanju „IMAJTE SRCA ZA ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA, dijeljenjem flajera građanima/kama Podgorice sa preventivnim podacima o prepoznavanju, pomoći i prijavi pojava prosjačenja, ugovorenog dječijeg braka, porodičnog nasilja, zanemarivanja djece, posebno RE populacije. Kampanja je medijski ispraćena u elektronskim i štampanim medijima, kao i na društvenim mrežama.</i> REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	<i>Povećan nivo svijesti javnosti u odnosu na trgovinu ljudima i službama za pomoć, ojačana otpornost mladih ljudi u odnosu na ovu problematiku, smanjen diskriminatorski odnos prema vulnerabilnim grupama.</i>
1.1.7. Obilježavanje 18. oktobra - Evropskog dana borbe	GSV - Kancelarija za borbu protiv	IV kvartal 2017. godine	<i>Tokom oktobra mjeseca koji se dugi niz godina obilježava kao mjesec borbe protiv trgovine ljudima poseban akcenat stavljen je na jačanje</i>	<i>Jačanje povjerenja vulnerabilnih grupa u institucije sistema;</i>

protiv trgovine ljudima	trgovine ljudima, Ministarstvo prosvjete		otpornosti mladih ljudi u odnosu na fenomen trgovine ljudima kao i većoj uključenosti medija u jačanju nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na ovaj fenomen. Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i uz podršku IOM-a organizovala likovni konkurs na temu „Zaustavimo trgovinu ljudima” za učenike srednjih skola, svečanu dodjelu nagrada, kao i izložbu radova. Pored navedenog u saradnji sa Ministarstvom kulture i uz podršku IOM-a realizovan je seminar za predstavnike medija na temu “Uloga medija u borbi protiv trgovine ljudima”. Takođe organizovana su i medijska gostovanja kako bi se javnost informisala o ovoj problematici. Ministarstvo prosvjete je svim osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori uputilo cirkularno pismo, nakon čega su ih škole obavijestile o realizovanim aktivnostima u odnosu na temu „Trgovina ljudima/djecom”. Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi” je 18. oktobar obilježila preventivnim aktivnostima u okviru kojih je distribuirala flajere u Podgorici i Beranama u romskim naseljima. Tokom mjeseca oktobra NVO „Crnogorski ženski lobi” je kroz medijsku promociju u štampanim i elektronskim medijima, akcenat stavio na prosjačenje djece populacije RE, ugovorene dječje brakove i porodično	Smanjen je diskriminatorski i marginalizovani stav prema djeci koja prose i prihvatanju nasilja i dječijih ugovorenih brakova kao „normalnih” pojava; Ojačana uloga medija u odnosu na problematiku trgovine ljudima.
		IV kvartal 2018. godine		

			<i>nasilje.</i> <i>REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu</i>	
--	--	--	---	--

1.1.8. Sprovođenje kampanja u romskim naseljima o problemu nasilja nad ženama i prisilnim brakovima RE djevojčica	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	III i IV kvartal 2017. godine	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je, u saradnji sa partnerskim institucijama i organizacijama, organizovalo predmetne kampanje u Ulcinju, Baru, Tivtu, Kotoru, Budvi, Cetinju, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Herceg Novom, Nikšiću i Podgorici. Prilikom posjete ovim gradovima, obuhvaćena su sva naselja u pomenutim opštinama u kojima žive pripadnici romske i egipćanske populacije.	Povećana informisanost predstavnika RE zajednice o zakonskim odredbama, sistemom zaštite potencijalnih žrtava i žrtava ovih krivičnih djela, upoznati sa svim negativnim posledicama istih. Ojačano povjerenje predstavnika RE zajednice u predstavnike institucije sistema.
		III i IV kvartal 2018. godine	NVO „Crnogorski ženski lobi“ je tokom izvještajnog perioda u okviru projekta „Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori” organizovala: - dvije radionice sa ženama populacije RE o problemu rane udaje, ugovorenih brakova, prosjačenja, porodičnog nasilja u romskim naseljima –Podgorica, Berane (38 učesnica) - dvije radionice sa mladim muškarcima pripadnicima populacije RE o problemu rodno zasnovanog nasilja i reproduktivnih prava, rane udaje, ugovorenih dječijih brakova, posljedice ranih trudnoća nakon rane udaje – Podgorica (40 učesnika). U okviru “16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama” NVO „Crnogorski ženski lobi“ je u	

			kampanju prezentovao pod sloganom “Žene , recite odlucno Ne nasilju i jasno DA, životu bez nasilja!”(podijeljeno 200 letaka-informatora u naselju Konik1) REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	
<u>Operativni cilj 1.2.</u> <i>Sprovođenje aktivnosti koje imaju za cilj smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima</i>				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.2.1. Realizacija medijske kampanje kojom će se apelovati na smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo kulture	Do kraja 2018. godine	Medijsko oglašavanje kroz autorske tekstove i izjave aktivistkinja NVO “Crnogorski ženski lobi” u štampanim medijima kao i na društvenim mrežama, konkretno FB profilu CZL-a i rasprava sa članovima/cama grupe	
I-a EDUKACIJA				
<u>Strateški cilj 1.</u> <i>Jačanje stručnih kapaciteta svih ciljnih grupa na polju borbe protiv svih oblika trgovine ljudima/djecom kroz proaktivnu identifikaciju, kvalitetnu zaštitu potencijalnih žrtava i efikasno krivično gonjenje izvršilaca</i>				
<u>Operativni cilj 1.1</u> <i>Oснаživanje kapaciteta istražnih i pravosudnih organa u cilju poboljšavanja proaktivne identifikacije potencijalnih žrtava i efikasnog krivičnog gonjenja izvršilaca</i>				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja

1.1.1. Utvrditi plan i program realizacije obuka namijenjenih sudijama, tužiocima i policiji sa ciljem efikasnijeg otkrivanja i procesuiranja slučajeva trgovine ljudima.	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	IV kvartal 2017. godine	Programom Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu za kontinuiranu obuku sudija i državnih tužilaca za 2017. godinu, dvodnevni modul obuke.	Obezbijeđeno da se na sistemski način riješi pitanje edukacije pravosudnog kadra u odnosu na procesuiranje slučajeva trgovine ljudima.
			REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	
1.1.2. Realizacija Programa zajedničke edukacije sudija tužilaca i policije	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	III i IV kvartal 2017. godine	Od 25. do 29. septembra 2017. godine, u Bijeloj, u organizaciji UNODC-a i Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori, a uz finansijsku podršku Ambasade SAD, održana je obuka na temu:	Veća senzibilnost predstavnika pravosudnih organa u odnosu na slučajeve trgovine ljudima, postupanje sa žrtvama.
		III i IV kvartal 2018. godine	krivičnog djela trgovine ljudima i poštovanje prava žrtava u krivičnom postupku“. Obuci su prisustvovali predstavnici sudova i državnih tužilaštava iz Crne Gore (sudije, tužioci i savjetnici), predstavnici Uprave policije, nevladinog sektora, Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i predstavnik Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu. Na obuci je, između ostalih, bilo govora o zakonodavnom i institucionalnom okviru Crne Gore za borbu protiv trgovine ljudima, mandatu JTIP i globalnom programiranju, pristupu SAD u borbi protiv trgovine ljudima i upoznavanje sa radom u istražnim radnjama Državne bezbjednosti SAD, indikatorima za prepoznavanje trgovine ljudima iz crnogorske perspektive, psihološkoj reakciji žrtava, finansijskim i prekograničnim	

			<i>istragama u slučajevima trafikinga, uzimanje iskaza od žrtava tokom istraga u slučajevima trafikinga, izbjegavanju sekundarne viktimizacije, istrage žrtava trgovine ljudima i njihovim pravima, posebno u pogledu pokretanja postupka na naknadu štete. Obuci je prisustvovalo 5 sudija, 6 državnih tužilaca, 4 predstavnika Uprave policije.</i> <i>Uz podršku Ambasade SAD-a u Crnoj Gori - INL Programa, sudija Višeg suda u Podgorici, državni tužilac ODT u Pljevljima, 4 predstavnika policije i 2 predstavnika NVO sektora, učestvovali na Kursu koji je bio posvećen najboljim praksama i razvoju kada je u pitanju krijumčarenje i trgovina ljudima, ljudskim pravima i službama za žrtve. Kurs je održan 24. - 26. oktobra 2017. godine u Dubrovniku;</i> <i>Pored navedenog, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uz podršku OEBS-a organizovala specijalističku obuku za predstavnike Uprave policije, tužilaštva i sudstva iz južnog, centralnog i sjevernog regiona pod nazivom "Jačanje kapaciteta predstavnika istražnih i pravosudnih organa u istraživanju i procesuiranju slučajeva trgovine ljudima". Navedena obuka je održana 28.11. u Beranama, 29.11. u Bijelom Polju, 30.11. u Budvi i 01.12. u Podgorici . Obuku je prošlo 18 predstavnika Uprave policije, 16 tužilaštva i 17 sudstva – ukupno 51.</i>	
--	--	--	--	--

			REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	
1.1.3. Obezbijediti edukaciju za policijske službenike Sektora opšte nadležnosti, kriminalističke policije i granične policije koja se odnosi na sve aspekte suzbijanja trgovine ljudima/djece u odnosu na sve pojavne oblike trgovine ljudima/djece.	Ministarstvo prosvjete - Policijska akademija, MUP-Uprava policije, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II kvartal 2017. godine II kvartal 2018. godine	Policijska akademija je u junu 2017. godine organizovala dvodnevni seminar o svim aspektima suzbijanja trgovine ljudima/djece u odnosu na sve pojavne oblike trgovine ljudima/djece za 25 polaznika Uprave policije. U drugoj polovini 2017. godine na Policijskoj akademiji je 26. i 27. decembra 2017.godine organizovan dvodnevni seminar za 20 polaznika Uprave policije (Sektora opšte nadležnosti, Kriminalističke policije i granične policije) Pored navedenog : - u periodu od 25-29.09.2017 god u Herceg Novom/Bijela održana je obuka na temu „Identifikacija, istraga i dokazivanje krivičnog djela trgovine ljudima i poštovanje prava žrtava u krivičnom postupku“, kojoj su prisustvovala četiri službenika SKP - Dana 02.10.2017. godine u Podgorici je održan seminar na temu „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju“, kojem je prisustvovalo 2 predstavnika Uprave policije, - U periodu od 13. do 22. oktobra 2017.godine uz podršku Ambasade SAD realizovana je studijska posjeta na visokom nivou nadležnim	Veća senzibilnost policijskih službenika u odnosu na slučajeve trgovine ljudima, uzimanje iskaza od potencijalnih žrtava i postupanje sa istim. Ojačana vertikalna i horizontalna saradnja unutar policijskih struktura koje bi mogle doći u kontakt sa žrtvama trgovine ljudima.

			organima u SAD koji se bave problematikom trgovine ljudima. Učestvovala tri službenika SKP. - u saradnji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave policije, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori, organizovane su tri jednodnevne obuke na temu "Borba protiv trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije", koje su bile namijenjene inspektorima iz Sektora granične policije (u Baru 10.11., u Podgorici 17.11. i Plavu 22.11. o.g.za ukupno 44 polaznika). Predstavnici Sektora granične policije su pohađali: - Obuku „Standardne operative procedure za postupanje sa djecom koja su odvojena od roditelja ili bez pratnje roditelja, sa posebnim akcentom na proaktivnu identifikaciju potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima“, koja je održana (Nikšić, Plav, Pljevlja i Podgorica) u periodu od 15 do 29. novembra 2017 g. Učestvovalo 30 službenika. - Obuku na temu „Borba protiv trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije“ koja je održana u Podgorici i Plavu 17 i 22.11.2017 g. Učestvovalo 26 službenika. - Seminar na temu „Trgovina ljudima“ održan u Baru 24.11.2017 god.	
--	--	--	---	--

			<i>Učestvovalo 6 službenika.</i> <i>- Učešće na konferenciji „ Evropske direktive i najbolje prakse u oblasti ljudskih prava i podrška žrtvama trgovine ljudima“ održana u Dubrovniku. Učestvovala 2 službenika.</i>	
<i>1.1.4. Angažovati praktičare i profesionalce koji će sprovoditi edukacije polaznika Policijske akademije na temu trgovine ljudima u okviru redovnog fonda časova koji su predviđeni za realizaciju na ovu temu</i>	Ministarstvo prosvjete- Policijska akademija, GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP – Uprava policije	IV kvartal 2017. godine IV kvartal 2018. godine	<i>Službenici Policijske akademije su realizovali 20 časova za 96 studenata na temu trgovine ljudima u 2017. godini.</i> REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	<i>Ojačana praktična znanja polaznika Policijske akademije u odnosu na prepoznavanje i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima.</i>
<i>1.1.5. Organizovanje zajedničke obuke za predstavnike policije i tužilaštva na temu “Problemi u otkrivanju i procesuiranju slučajeva trgovine ljudima/djecom”</i>	Ministarstvo prosvjete – Policijska akademija, GSV -Kancelarija za borbu	IV kvartal 2017. godine IV kvartal 2018. godine	<i>Na Policijskoj akademiji u okviru seminara „Trgovina ljudima“ koji je realizovan je 26. i 27.12.2017.godine održana su tri časa na temu “Problemi u otkrivanju i procesuiranju slučajeva trgovine ljudima/djecom” koji je realizovao predstavnik Osnovnog državnog tužilaštva iz Podgorice za 20 polaznika Uprave policije.</i> REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za	<i>Ojačani stručni kapaciteti službenika Uprave policije i tužilaštva o metodama rane identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima i njihovog upućivanja, kao i o specifičnostima uzimanja iskaza od potencijalnih žrtava trgovine ljudima, načinima pronalaženja i tumačenja materijalnih dokaza u cilju otkrivanja i procesuiranja potencijalnih učinilaca ovih</i>

			2017. godinu	<i>krivičnih djela.</i>
1.1.6. Organizovanje obuka za pripadnike policije - po FRONTEX-ovom programu obuke granične policije za borbu protiv trgovine ljudima	MUP- Uprava policije, GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II kvartal 2017. godine	U periodu od 03-04. jula 2017. god. u Tirani, 5 službenika Uprave policije - Sektora granične policije pohađali su pedagoški regionalni kurs na temu "Suprostavljjanje trgovini ljudima" po FRONTEX-ovom programu.	
<u>Operativni cilj 1.2.</u> <i>Senzibilizacija socijalnih i zdravstvenih radnika za aktivno učešće u preventivnim aktivnostima, identifikaciji, pomoći i zaštiti žrtava trgovine ljudima</i>				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.2.1. Realizovati obuke multisektorskih operativnih timova za podršku djeci i porodici u cilju jačanja kapaciteta institucija za borbu protiv trgovine djecom, nedozvoljenih brakova i prisilnog prosačenja	Zavod za dječju i socijalnu zaštitu, GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo rada i socijalnog staranja	IV kvartal 2017. godine	NVO " Crnogorski ženski lobi" je u okviru projekta „Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori" u Beranama i Nikšiću organizovala obuke na temu ugovorenog dječijeg braka, prosjačenja, seksualne i radne eksploatacije za 25 predstavnika/ca institucija (CB Berane, Nikšić, Centra za socijalni rad, Dom zdravlja, Opština Berane, Osnovni sud, Crveni Krst, SOS Berane, NVO Ruza, Radio Berane). U navedenom periodu stručni radnici Centara za socijalni rad su uzeli učešće u Radnim grupama, konferencijama, radionicama i obukama. U septembru 2017 godine održana je fokus grupa u okviru projekta "Promocija i zaštita ljudskih prava Romkinja, Egipćanki i ostalih ranjivih grupa", koji realizuju Help, Romski	Ojačana horizontalna koordinacija predstavnika institucija u rješavanju slučajeva trgovine djecom, posebno kroz djelovanje multisektorskih timova na lokalnom nivou.

			obrazovni fond, Crveni krst i CEDEM, i sprovedeno je istraživanje u okviru kojeg su se ključni akteri bavili zaštitom djece od zlostavljanja, zanemarivanja nasilja, delinkvencije, eksploatacije i trgovine ljudima. Fokus grupe na ovu temu održane su u šest crnogorskih opština. Takođe stručni radnici CSR, prisustvovali su i obuci koja je u organizaciji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Upravom za kadrove održana početkom oktobra 2017.godine. REALIZACIJA: Aktivnost je djelimično realizovana	
1.2.2. Akreditacija programa »Jačanje kapaciteta institucija na planu borbe protiv trgovine djecom, prisilnih dječjih brakova i prisilnog prosjačenja« kod Zavoda za dječju i socijalnu zaštitu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Zavod za dječju i socijalnu zaštitu	I kvartal 2018. godine		
1.2.3. Organizovati edukacije službenika centara za socijalni rad shodno	Zavod za socijalnu i dječju zaštitu	III kvartal 2018. godine		

akreditovanom programu.				
1.2.4. Sprovesti edukaciju zdravstvenih radnika o indikatorima za ranu identifikaciju potencijalnih žrtava trgovine ljudima i procedura daljeg upućivanja potencijalnih žrtava i trgovine ljudima	Uprava za kadrove, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo zdravlja	II kvartal 2017. godine	U saradnji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove, u okviru programa "Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima" realizovane su tri obuke. Obuke su održane u Bijelom Polju – 24.04.2017. god. za sjeverni region, Podgorici – 19.04.2017. god. za centralni region i Baru – 08.05.2017. god. za južni region na kojima je prisustvovalo 36 predstavnika zdravstvenog sistema.	Povećan broj edukovanog kadra u okviru zdravstvenog sistema da prepoznaju i prijave slučajeve trgovine ljudima
		I i II kvartal 2018. godine		
<u>Operativni cilj 1. 3.</u> Ojačati stručne kapacitete inspeksijskih službi, zaposlenih u novootvorenom Prihvatilištu za strance, Zavodu za zapošljavanje u odnosu na borbu protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.3.1. Sprovesti zajedničke obuke inspektora za strance, službenika Prihvatilišta za strance i Kancelarije za azil	Ministarstvo prosvjete – Policijska akademija	II kvartal 2017. godine	U saradnji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove, u okviru programa „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju” 05.05. u Podgorici realizovana je jedna obuka koju je pohađalo ukupno 14 službenika, od čega:	Ojačana sposobnost za prepoznavanje slučajeva trgovine ljudima onih struktura koji postupaju sa vulnerabilnim grupama.

			- o 2 predstavnika Uprave policije; - o 5 predstavnika MUP-a – Direkcije za azil 2; - o 3 predstavnika Uprave za inspekcijske poslove; - o 1 predstavnik Ministarstva sporta – Direktorata za mlade; - o 1 predstavnik Sekretarijata za kulturu, sport, mlade i socijalno staranje; - o 2 službenika Zavoda za zapošljavanje.	
		II kvartal 2018. godine		
1.3.2. Sprovesti edukaciju službenika Uprave carina i policijskih službenika o metodama identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima i procedurama upućivanja	Uprava za kadrove. GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II kvartal 2017. godine	Tokom II kvartala 2017. godine dva predstavnika Uprave policije su prošla obuku koju je Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima organizovala u saradnji sa Upravom za kadrove, u okviru kojih su, između ostalog, bile prezentovane i metode identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima i procedure upućivanja.	
		Ii kvartal 2018. godine		

1.3.3. Sprovesti obuke po ranije utvrđenom programu pod nazivom „Uloga inspektijskih službi i centara za socijalni rad u borbi protiv trgovine ljudima	Uprava za kadrove, GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV kvartal 2017. godine	U saradnji Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove organizovana su tri dvodnevna seminara na temu “Uloga Centara za socijalni rad i inspektijskih službi u borbi protiv trgovine ljudima”, kojima je prisustvovalo ukupno 37 službenika - 20 socijalnih radnika, 14 inspektora rada i 3 inspektora socijalne i dječje zaštite (04-05. oktobra u Bijelom Polju za sjeverni region, 11-12. oktobra u Podgorici za centralni region i 20-21. oktobra 2017. godine u Baru za južni region).	Unaprijeđena znanja i vještine inspektora u prepoznavanju potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije i prijavljivanja nadležnim organima, radi zbrinjavanja žrtava i gonjenja počinitelaca.
		IV kvartal 2018. godine	REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	
Operativni cilj 1.4. Senzibilizacija prosvjetnih radnika o specifičnostima prenošenja znanja o trgovini ljudima u školskim i vanškolskim aktivnostima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.4.1. Organizovanje vannastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama koje imaju za cilj jačanje otpornosti učeničke populacije u odnosu na fenomen	Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, obrazovno-vaspitne ustanove, GSV-Kancelarija za borbu protiv	Kontinuirano	U osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori se kroz nastavni predmet Građansko vaspitanje (izborni predmet Građansko obrazovanje) realizuju nastavni sadržaji koji se odnose na prevenciju trgovine ljudima. U saradnji Ministarstva prosvjete i NVO “Crnogorski ženski lobi” u JU Gimnazija	Ohrabreni učenici da o ovoj temi otvoreno govore čime je povećano njihovo interesovanje za prepoznavanje i rješavanje problema.

trgovine ljudima	trgovine ljudima		<i>“Slobodan Škerović” u Podgorici održane su radionice za učenike i profesore na temu “Trgovina ljudima”.</i> REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.4.2. Obuka nastavnika na temu “Borba protiv trgovine djecom, ranih ugovorenih brakova i prisilnog prosjačenja” na osnovu programa akreditovanog od strane Zavoda za školstvo	Ministarstvo prosvjete / Zavod za školstvo	III i IV kvartal 2017. godine	Realizovana je jedna dvodnevna obuka za nastavnike, na temu - Prevencija ranih i ugovorenih brakova i ekonomske eksploatacije djece kroz obrazovni sistem. Program za ovu obuku akreditovan je kod Zavoda za školstvo i nalazi se u Katalogu obuka. Opšti cilj ovog programa jeste jačanje kapaciteta predstavnika obrazovnih institucija u borbi protiv prisilnih dječijih brakova i prisilnog prosjačenja, kako bi, između ostalog, na vrijeme identifikovali rizične kategorije među školskom populacijom. Obuci prisustvovalo 25 nastavnika. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	Ojačani stručni kapaciteti prosvjetnih radnika za prenošenje znanja na temu “Borba protiv trgovine djecom, ranih ugovorenih brakova i prisilnog prosjačenja”; Obezbijeđen sistemski način jačanja otpornosti učeničke populacije u odnosu na trgovinu ljudima.
		II i III kvartal 2018. godine		
<u>Operativni cilj 1.5.</u> Povećanje stepena senzibilisanosti i učešća medija u podizanju nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima/djecom i zaštiti podataka istih				
Aktivnost	Nosioci	Vremenski	Stepen realizacije	Indikator uticaja

	aktivnosti	okvir		
1.5.1. Sufinansiranje programskih sadržaja u lokalnim štampanim medijima putem konkursa na temu izvještavanja o negativnom fenomenu trgovine ljudima	Ministarstvo kulture	I kvartal 2017. godine	Ministarstvo kulture je tokom definisanog vremenskog okvira sufinansiralo programske sadržaje u lokalnim štampanim medijima, medijima i medijskim naučnim časopisima putem konkursa na temu izvještavanja o negativnom fenomenu trgovine ljudima. Sproveden konkurs i realizovani programski sadržaji u lokalnim štampanim medijima i medijskim naučnim časopisima.	Jača uključenost medija u aktivnostima na planu borbe protiv trgovine ljudima
		I kvartal 2018. godine		
1.5.2. Organizovati radni sastanak sa novinarima na temu „Uloga medija u borbi protiv trgovine ljudima „	Ministarstvo kulture	Oktobar 2017. godine	Povodom obilježavanja 18. Oktobra-Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom kulture i uz podršku IOM-a organizovala radni sastanak u formi seminara za predstavnike medija. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	Veće uključivanje medija u aktivnostima na planu borbe protiv trgovine ljudima
		Oktobar 2018. godine		
<u>Operativni cilj 1.6.</u> Obezbijediti sprovođenje redovnih obuka na temu borbe protiv trgovine ljudima/djecom u okviru pripreme pripadnika oružanih snaga Crne Gore i pripadnika policije za učestvovanje u mirovnim misijama				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.6.1. Obezbijediti sprovođenje redovnih edukacija na temu borbe protiv trgovine ljudima/djecom u okviru pripreme	Ministarstvo odbrane	Kontinuirano , prije svakog odlaska pripadnika oružanih snaga Crne	U okviru pripreme pripadnika Oružanih snaga Vojske Crne Gore za učestvovanje u mirovnoj misiji u Avganistanu,Ministarstvo odbrane je u prvoj i drugoj polovini 2017. godine organizovalo po jednu jednu obuku na temu borbe protiv trgovine ljudima koju je pohađalo	Ojačan senzibilitet predstavnika oružanih snaga u odnosu na fenomen trgovine ljudima.

odgovornosti lokalnih vlasti za sprovođenje antitrafiking aktivnosti			su tri planirane obuke - za sjeverni, centralni i južni region na kojima je prisustvovalo ukupno 32 odbornika i to: - o 26. 04 Podgorica za centralnu regiju (9) • 28. 04 bar za južnu regiju(15) • 11.05. Bijelo Polje za sjevernu regiju (8)	
		II kvartal 2018. godine		

II IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA

Strateški cilj 1.

Ojačati postojeće mehanizme uz dodatno usavršavanje stručnjaka, organa i organizacija koje zajednički rade na identifikaciji žrtava, poštovanje zajedničkih standarda i protokola postupanja

Operativni cilj 1.1.

Stvoriti uslov za povećanje stepena otkrivanja odnosno samoidentifikacije potencijalnih žrtava kod ranjivih grupa kao što su osobe koje se bave prostitucijom, migranati bez lične dokumentacije, interno raseljena lica – naročito pripadnici RE populacije

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.1.1. Izrada standardnih procedura u procesu identifikacije potencijalnih žrtava i trgovine ljudima	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Uprava policije	III kvartal 2017. godine	Izrada standardnih procedura u procesu identifikacije potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima je u toku. REALIZACIJA: Aktivnost je djelimično realizovana	Standardne operative procedure u procesu identifikacije će doprinijeti efikasnijem statističkom prikazivanju identifikovanih (potencijalnih) žrtava.

1.1.2. Izrada indikatora za prepoznavanje potencijalnih žrtava trgovine ljudima/ djece među ilegalnim migrantima i azilantima	MUP – Uprava policije, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV kvartal 2017. godine	Priprema materijala i izrada indikatora je u toku. REALIZACIJA: Aktivnost je djelimično realizovana	Olakšano prepoznavanje žrtava od strane lica koja su angažovana da postupaju sa ilegalnim migrantima i osobama tražiocima azila, sa posebnim osvrtom na djecu.
1.1.3. Izrada standardnih operativnih procedura za upućivanje potencijalnih žrtava trgovine ljudima identifikovanih među ilegalnim migrantima i azilantima	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II kvartal 2018. godine		
1.1.4. Promovisanje indikatora i standardnih operativnih procedura za upućivanje ključnim tačkama koji su na prvim linijama susreta sa migrantima ili su pružaoci usluga tražiocima azila	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III kvartal 2018. godine		

<i>1.1.5. Štampanje flajera za obrazovne ustanove u cilju bolje identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima, naročito kada su to djeca</i>	<i>Ministarstvo prosvjete</i>	<i>II kvartal 2017. godine</i>	<i>Ministarstvo prosvjete je u saradnji sa Nacionalnom kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima izradilo flajer sa indikatorima za identifikaciju namijenjen zaposlenima u vaspitno-obrazovnim ustanovama. Isti je odštampan uz podršku IOM-a.</i>	<i>Zaposleni u vaspitno-obrazovnim ustanovama imaju dostupne pokazatelje koji ukazuju na moguću sumnju na trgovinu ljudima, koji bi ima pomogao da blagovremeno reaguju na adekvatan način na pregledan, jasan i efikasan način.,</i>
<i>Operativni cilj 1.2. Nastaviti sa realizacijom aktivnosti na poboljšanju položaja osjetljivih kategorija stanovništva kako bi se smanjili faktori rizika i povećala njihova otpornost u odnosu na trgovinu ljudima</i>				
<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Stepen realizacije</i>	<i>Indikator uticaja</i>
<i>1.2.1. Nastaviti sa praćenjem aktivnosti predviđenih Strategijom za trajno rješavanje pitanja raseljenih lica u Crnoj Gori i Akcionim planom za njenu implementaciju, sa posebnim osvrtom na izbjegličko naselje na Vrelima Ribničkim</i>	<i>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</i>	<i>Dva puta godišnje</i>	<i>Rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica predstavlja dio predpristupnih pregovora između Crne Gore i Evropske unije, u okviru Poglavlja 23 - „Pravosuđe i temeljna prava”. Izvještaji o napretku Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji takođe prepoznaju značajan napredak postignut o ovoj oblasti i preporučuju da se osigura pomoć licima koja su aplicirala za status stranca s nekompletnom dokumentacijom, kao i da interno raseljena lica imaju pun pristup pravima. Imajući u vidu da je veliki broj aktivnosti i ciljeva Strategije kompletiran u predviđenom roku, ali i da određeni broj aktivnosti nije u potpunosti sproveden do kraja 2015. godine, kada je prvobitno predviđen prestanak važenja Strategije, te da je značajan broj ovih lica još uvijek u potrebi za pomoći u ostvarivanju trajnog rješenja, prepoznata je potreba da se važenje Strategije produži za još tri godine, do</i>	<i>Poboljšan položaj raseljenih lica sa Kosova.</i>

			kraja 2019. godine. Na ovaj način, Vlada Crne Gore potvrđuje posvećenost odgovornom tretmanu lica koja su utočište našla na njenoj teritoriji i izražava spremnost da radi na stvaranju uslova za konačno rješenje pitanja koja su predmet Strategije. Strategija za 2017-2019. godinu se naslanja na osnovni tekst Strategije za 2011-2015. godinu, i predstavlja njen dio. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.2.2. Redovno informisanje o broju lica (IRL I RL) kojima je odobreno stalno nastanjenje ili privremeni boravak	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Dva puta godišnje	U periodu od 07.11.2009. godine (datum stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o strancima), zaključno sa 01.01.2018. godine, raseljena lica i interno raseljena lica su podnijela ukupno 14.781 zahtjev za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja riješeno je 14.391 zahtjev, dok je po 390 zahtjeva postupak u toku. Od 14.391 riješenog predmeta, za 12.064 lica zahtjev je usvojen i odobren je stalni boravak, 234 zahtjeva je odbijeno, dok je 2.093 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi). <u>Razvrstano po kategorijama ova statistika izgleda na sljedeći način:</u> <u>INTERNO RASELJENA LICA</u> U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 8.428 zahtjeva za odobravanje	Ojačani mehanizmi proaktivnih postupaka i zaštita raseljenih i interno raseljenih lica

			<i>stalnog nastanjenja. Od ovog broja riješeno je 8.181 zahtjeva, dok je po 247 zahtjeva postupak u toku. Od 8.181 riješenih predmeta, za 7.120 lica zahtjev je usvojen i одобren im je stalni boravak, 214 zahtjeva je odbijeno, dok je 847 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).</i> <u>RASELJENA LICA</u> <i>U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 4.726 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, riješeno je 4.707 zahtjeva, dok je po 19 zahtjeva postupak u toku. Od 4.707 riješenih predmeta, za 4.335 lica zahtjev je usvojen i одобren im je stalni boravak, 18 zahtjeva je odbijeno, dok je 354 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).</i> <u>PRIVREMENI BORAVAK DO TRI GODINE - INTERNO RASELJENA LICA</u> <i>U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 1.309 zahtjeva za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 1.195 zahtjeva, dok je po 114 zahtjeva postupak u toku. Od 1.195 riješenih predmeta, za 438 lica zahtjev je usvojen i одобren im je stalni boravak, 2 zahtjeva su odbijena, dok je 755 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).</i>	
--	--	--	--	--

			<u>PRIVREMENI BORAVAK DO TRI GODINE - RASELJENA LICA</u> <i>U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 318 zahtjev za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 308 zahtjeva, dok je po 10 zahtjeva postupak u toku. Od 308 riješenih predmeta, za 171 lice zahtjev je usvojen i odobren im je stalni boravak, 0 zahtjeva je odbijeno, dok je 137 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).</i> REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
<u>Operativni cilj 1.3.</u> <i>Jačanje proaktivnih postupaka identifikacije žrtava trgovine ljudima/djecom kroz proaktivni rad na terenu i saradnju sa drugim organima, naročito socijalnim službama</i>				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.3.1. Sprovoditi akciju “Trafiking” u cilju suzbijanja svih oblika KD Trgovine ljudima i identifikacije žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima	MUP - Uprava policije	Kontinuirano	Akcija Trafiking se sprovodila u kontinuitetu i tokom 2017. god. na nivou 8 Centara bezbjednosti i 13 Odjeljenja bezbjednosti. U okviru akcije “Prosjak” izvršene su 23 kontrole, kontrolisano 62 lica i podnijeto 16 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Takođe je sprovođenjem aktivnosti na terenu izvršena kontrola više interesantnih objekata i lokacija. Kao sastavni dio akcije “Trafiking” službenici Sektora granične policije, inspektori za strance u saradnji sa Inspekcijom rada u izvještajnom	Obezbijeđen proaktivan pristup u prikupljanju podataka od značaja za otkrivanje KD trgovine ljudima kao i bliskih krivičnih djela.

			periodu izvršili su ukupno 194 kontrole. Kontrole su obuhvatale gradilišta, hotele, privatna prenoćišta, privredne subjekte, autobuske i željezničke stanice, taxi stajališta, turističke organizacije i agencije, ugostiteljske objekte i marine. Ove kontrole imaju za cilj utvrđivanje boravka, poslovanja, rada stranih državljanja te eventualnog postojanja elemenata koji ukazuju na radnu eksploataciju stranih državljana. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.3.2. Informisanje o broju izdatih dozvola za privremeni boravak i rad	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Dva puta godišnje	U 2017. godini izdato je ukupno 20.969 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (14.259 u kvoti i 6.710 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 9.405 je izdato za zapošljavanje stranaca, 3.146 za sezonsko zapošljavanje stranaca i 1.708 za pružanje ugovorenih usluga. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Unaprijeđena zaštita stranih državljana koji borave na teritoriji Crne Gore.
1.3.3. Inspekcijski nadzor u oblasti rada, na suzbijanju nelegalnog rada i	Uprava za inspekcijske poslove	Kontinuirano	Uprava za inspekcijske poslove - Inspekcija rada, u cilju suzbijanja sive ekonomije na tržištu rada (posebno zapošljavanja i rada „na crno“) i eventualne trgovine ljudima u svrhu radne	Veći i detaljniji obuhvat kontrolisanih subjekata i radno angažovanih lica, povećana mogućnost otkrivanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima.

trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije			<i>eksploatacije, u kontinuitetu vrši kontrole subjekata u realnom sektoru koji radno angažuju veliki broj lica za obavljanje svoje djelatnosti, a posebno u: turizmu i ugostiteljstvu, građevinarstvu, trgovini, saobraćaju i poljoprivredi.</i> <i>Pored redovnih aktivnosti, Inspekcija rada sprovodi pojačani inspekcijski nadzor za vrijeme ljetnje i zimske turističke sezone, koji se na terenu odvija svakodnevno i cjelodnevno sa povećanim brojem inspektora (po principu angažovanja i rotacije inspektora iz drugih opština).</i> <i>U drugom polugodištu 2017.godine Inspekcija rada je izvršila ukupno 5.275 inspekcijskih nadzora, utvrdila 2.901 nepravilnost, donijela 1.004 ukazivanja i 100 rješenja za otklanjanje nepravilnosti, izrekla 1.835 novčanih kazni prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 879.660,00€ i podnijela 9 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.</i> <i>Efikasnijem suzbijanju rada “na crno” doprinosilo je i postupanje Inspekcije rada po inicijativama građana, sindikata, nevladinog sektora i zapošljenih, a kojih je u drugom polugodištu 2017.godine podnešeno 750 i to neposredno inspektorima rada u četrnaest kancelarija širom Crne Gore, kao i preko Call</i>	
---	--	--	--	--

			centra Uprave za inspekcijske poslove. Inicijativama se ukazivalo na poslodavce koji imaju radnike u neformalnom radu, ili na druge nepravilnosti. Značajnom povećanju broja lica koji su iz rada “na crno” prevedeni u legalan rad doprinijela je i Vladina kampanja uključivanja građana u borbu protiv sive ekonomije “Budi odgovoran”. Inspekcija rada sarađuje sa svim relevantnim organima i ima proaktivan pristup u cilju identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, a posebno sa MUP-om, odnosno Upravom policije-Sektor granične policije, Odsjek za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija, sa kojima je izvršeno preko 300 zajedničkih kontrola. Treba istaći i da su ove zajedničke kontrole inspektora rada sa inspektorima za strance efektivirale otkazom boravka u Crnoj Gori velikom broju zatečenih stranaca na radu bez odgovarajuće dokumentacije (dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada stranca). Stoga Inspekcija rada nije mogla procesuirati i uvesti u zakonski okvir te strance, već je samo sankcionisala poslodavce kod kojih su zatečeni na radu. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
<u>Strateški cilj 2</u>		Uspostavljanje multidisciplinarnog pristupa identifikaciji žrtava trgovine ljudima		

<i>Operativni cilj 2.1. Unapređivanje mehanizma saradnje na lokalnom, regionalnom i međunarodnom nivou</i>				
<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Stepen realizacije</i>	<i>Indikator uticaja</i>
<i>2.1.1. Učestvovanje u međunarodnim i regionalnim projektima usmjerenim na identifikaciju žrtava trgovine ljudima i suzbijanje svih oblika trgovine ljudima</i>	<i>Svi nosioci aktivnosti iz Akcionog plana</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>U dijelu intenziviranja regionalne i međunarodne saradnje Rukovodilac Nacionalne kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine i predstavnici Nacionalne kancelarije učestvovali su u radu značajnijih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena:</i> <i>- Regionalnog skupa “Neregularne migracije i trgovina ljudima-međunarodni standardi za zaštitu migranata od trgovine ljudima sa posebnim fokusom na ženu i djecu duž migracione rute”, koji je u organizaciji Regionalnog centra MARRI održan u Beogradu, 27-28. februara 2017. god;</i> <i>- 17. OEBS-ovoj Konfrenciji Alijanse protiv trgovine ljudima u Beču 3-4. aprila 2017.g.;</i> <i>- Seminaru o trgovini ljudima koji je organizovan u ILEA centru u Budimpešti, 9-15. aprila 2017.g.;</i> <i>-sastanku Nacionalnih koordinatora za borbu protiv trgovine država članica OEBS-a u Beču 30. juna o.g.</i> <i>-Konfrenrenciji „Privatno javno partnerstvo u borbi protiv trgovine ljudima“, koja je u</i>	<i>Unaprijeđeni regionalni i međunarodni kontakti, poboljšana razmjena operativnih informacija i razmjena primjera dobre prakse.</i>

			organizaciji OEBS-a održana 21.07.2017. u Moskvi; -sastanku Radne grupe UN Konvencije za borbu protiv organizovanog kriminala, koja je u organizaciji UNODC-ja, koji je održan u Beču 6-8. septembra 2017. godini; -Regionalnom seminaru na temu: "Dalji koraci u rješavanju krivičnih djela u vezi sa migracijom na prostoru jugoistočne Evrope", u organizaciji Odjeljenja za borbu protiv transnacionalnih prijetnji u okviru OEBS-a, IOM-a i Kancelarije Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal (UNODC) , 19 i 20.septembra 2017. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina; -Sastanku Nacionalnih koordinatora sa prostora jugoistočne Evrope, koji je održan u Skoplju, 13-15. novembra 2017. godine; -Konferenciji „Prevenција trgovine ljudima u lancima snabdijevanja putem vladinih mjera i aktivnosti“, koja je u organizaciji OEBS-a održana u Ženevi, 23-24. novembra 2017. - Konferenciji „Položaj žrtava trgovine ljudima u svijetlu prava žrtve na refleksiju“, koja je održana u organizaciji Misije OEBS-a u Srbiji i Centra za zaštitu žrtava trgovine ljudima, 07. decembra 2017. u Beogradu. Predstavnici Uprave policije su pohađali pedagoški kurs na temu „Suprostavljanje trgovini ljudima“ po FRONTEX-ovom	
--	--	--	--	--

			programu, 03-04. jula 2017. godine u Tirani (5 službenika Uprave policije-Sektora granične policije. <u>Predstavnici Tužilaštva su prisustvovali sledećim seminarima-obukama</u> : •Obuka na temu „ Trgovina ljudima“, Budimpešta od 10-14 aprila 2017. godine; Učestvovala državna tužiteljka ODT Kotor. •„Jačanje krivično-pravnih instanci i vladavine prava u Centralnoj i istočnoj Evropi u organizaciji Ministarstva pravde SAD; Zagreb 31. maj – 02. juna 2017. godine. Učesnik je bio osnovni državni tužilac ODT Pljevlja. •International Cooperation in Criminal Justice organizovao je seminar 21/22. juna 2017.godine u Podgorici seminar na temu „Finansijske istrage u vezi sa pranjem novca“ (na navedenom seminaru su prisustovali tri državna tužioca); • Konferencija u Skoplju na temu „Prisluškivanje –praksa i iskustva i uloga javnog tužioca“ Učesnici su bili predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva; • Borba protiv finansijskih prihoda i kriminalnih mreža tema“ Kriminal ne bi trebalo finansirati, nelegalni finansijski tokovi i oduzimanje sredstava stečenih kriminalom, Beč 26-27 septembar 2017. godine; • Međunarodna organizacija za migracije	
--	--	--	--	--

			organizovala je Regionalni sastanak nacionalnih kordinatora za borbu protiv trgovine ljudima iz regije Zapadnog Balkana 6 oktobra 2017.godine u Budvi, na navedenom seminaru je prisustovala jedna državna tužiteljka. • Regionalni skup u Splitu od 18-20. oktobra 2017. godine na temu „Krijumčarenje migranata i praćenje tokova novca proisteklog iz ove kriminalne aktivnosti“ Učesnik je bio državni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu Podgorica. • Ministarstvo unutrašnjih poslova i TAIEX organizovao je seminar na temu „Unapređenje znanja na polju internacionalne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala sa fokusom na finansijske istrage“ 11/12. septembra na navedenom seminaru su prisustovala dva državna tužioca. <u>Predstavnici sudstva su pohađjali sljedeće obuke:</u> 25 – 29. septembar 2017. godine, u Bijeloj, u organizaciji UNODC-a i Nacionalne Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori, a uz finansijsku podršku Ambasade SAD, održana je obuka na temu: "Napredna obuka o indentifikacija, istraga i dokazivanje krivičnog djela trgovine ljudima i poštovanje prava žrtava u krivičnom postupku“. Predavači	
--	--	--	--	--

			<i>na obuci su bili: Peter Allen, međunarodni konsultant sa timom, Jelena Hrnjak, koordinarotka projekta, NVO Atina iz Srbije, Sena Uzunović, tužiteljka iz BIH, Radmila Dragičević Dičić, sudija Vrhovnog kasacionog suda Srbije i Mira Samardžić, zamjenica Specijalnog državnog tužioca Crne Gore. Ukupno pet sudija iz Osnovnih sudova u Podgorici, Nikšiću i Baru, kao i iz dva Viša suda u Podgorici i Bijelom Polju prisustvovalo je ovoj obuci. Na obuci je, između ostalih, bilo govora o zakonodavnom i institucionalnom okviru Crne Gore za borbu protiv trgovine ljudima, Mandatu JTIP i globalnom programiranju, pristupu SAD u borbi protiv trgovine ljudima i upoznavanje sa radom u istražnim radnjama Državne bezbjednosti SAD, indikatorima za prepoznavanje trgovine ljudima iz crnogorske perspektive, psihološkoj reakciji žrtava, finansijske i prekogranične istrage u slučajevima trafikinga, uzimanje iskaza od žrtava tokom istraga u slučajevima trafikinga, izbjegavanju sekundarne viktimizacije, istrage žrtava trgovine ljudima i njihovim pravima, posebno u pogledu pokretanja postupka na naknadu štete.</i> <i>Jedna sudija Apelacionog suda Crne Gore, pohađala je seminar na temu "Podrška žrtvama i svjedocima", u organizaciji Winpro III od 12. do 14.09.2017 godine, u Podgorici.</i> <i>Jedan sudija Višeg suda u Podgorici, učestvovao je u radionici na temu "Cilj unapređenja</i>	
--	--	--	---	--

			<i>kapaciteta i učinkovitosti u istragama i procesuiranja slučajeva krijumčaranja migranata od 08.-09.05.2017. godine koja je održana u Budvi.</i> <i>Takođe, Vrhovni sud Crne Gore u saradnji sa NVO Centar za ženska prava i u partnerstvu sa NVO ASTRA – Akcija protiv trgovine ljudima, realizovao je dvodnevni seminar „Jačanje kapaciteta službi za podršku žrtvama u pravosuđu“, u cilju obuke i podrške službama za podršku oštećenima i svjedocima pri sudovima u Crnoj Gori kako bi obezbjeđivale kvalitetnu podršku žrtvama porodičnog nasilja, trgovine ljudima i krivičnih djela protiv polnih sloboda. Projekat se realizuje zahvaljujući finansijskoj podršci Ambasade Kraljevine Holandije u Srbiji. Na ovom seminaru, osobe zadužene za podršku oštećenima i svjedocima iz crnogorskih sudova imali su priliku da prošire znanje i praktično vježbaju vještine koje su neophodne za rad sa žrtvama i svjedocima porodičnog nasilja, trgovine ljudima i krivičnih djela protiv polnih sloboda, da razmijene iskustva sa kolegama kao i da se upoznaju sa organizacijama koje žrtvama ovih oblika kriminaliteta pružaju dugoročnu podršku. Na seminaru su takođe imali priliku da se upoznaju sa vještinama koje su potrebne kako bi spriječili sagorijevanje (burn out) u obavljanju ove kompleksne dužnosti.</i> <i><u>Predstavnik Inspekcije rada učestvovao je u</u></i>	
--	--	--	--	--

			Radnoj grupi za izradu Sporazuma o saradnji u oblasti trgovine ljudima između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije u Skoplju 31.10 - 01.11.2017.godine i 20 - 21.12.2017.godine u Podgorici. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
2.1.2. Inicirati organizovanje zajedničkih kontrola inspekcijskih službi sa predstavnicima Uprave policije koji na lokalnom nivou realizuju akciju "Trafiking"	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije, Uprava za inspekcijske poslove	II kvartal 2017. i dalje do kraja 2018. godine	Službenici Uprave policije, Sektor granične policije, inspektori za strance u sklopu svojih nadležnosti, a u saradnji sa službenicima Inspekcije rada, vrše na terenu zajedničke kontrole interesantnih objekata, privrednih subjekata, radi utvrđivanja nepravilnosti prilikom angažovanja radne snage, kao i utvrđivanja činjenica na okolnosti boravka stranih državljana. Ove provjere su takođe usmjerene i u cilju eventualnog identifikovanja potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima. Kao sastavni dio akcije "Trafiking" službenici Sektora granične policije, inspektori za strance u saradnji sa Inspekcijom rada u izvještajnom periodu izvršili su ukupno 209 kontrola. Kontrole su obuhvatale gradilišta, hotele, privatna prenoćišta, privredne subjekte, autobuske i željezničke stanice, taxi stajališta, turističke organizacije i agencije, ugostiteljske objekte i marine. Ove kontrole imaju za cilj utvrđivanje boravka, poslovanja, rada stranih državljana, te eventualnog postojanja elemenata koji ukazuju na	Unaprijeđena horizontalna koordinacija između državnih organa; Povećan obuhvat kontrolisanih subjekata i radno angažovanih lica kao ranjivih kategorija u odnosu na radnu eksploataciju i trgovinu ljudima.

			radnu eksploataciju stranih državljana. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
--	--	--	--	--

III POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA ŽRTAVA

Strateški cilj 1 Ojačati kapacitete svih pružaoca usluga na polju pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima

Operativni cilj 1.1. Osigurati kontinuitet rada Skloništa za djecu i odrasle žrtve trgovine ljudima

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.1.1. Obezbijediti sredstva za sprovođenje programa podrške žrtvama trgovine ljudima u Skloništu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u kontinuitetu obezbjeđuje sredstva neophodna za nesmetano sprovođenje programa podrške žrtvama trgovine ljudima u Skloništu. Za te namijene tokom 2017. godine izdvojeno je oko 23 500,00 eura. U prvoj polovini 2017. godine u nacionalnom sklonistu za žrtve trgovine ljudima boravile su dvije maloljetne potencijalne žrtve trgovine ljudima, državljanke Srbije, kojima je pružena sva neophodna pomoć i zaštita, kojim povodom se sastajalo i Koordinacioni tim u užem sastavu. Nakon ukazane neophodne pomoći i zaštite u Skloništu u skladu sa procjenom stručnih lica uspješno je završen proces njihove repatrijacije-dobrovoljnog povratka u zemlju porijekla u kojoj su predate nadležnim CZSR.	Obezbijedena dostupnost kvalitetnog sistema zaštite žrtava, dostupnost svih servisa podrške.

			<i>U drugoj polovini 2017. godine u Skloništu za žrtve trgovine ljudima pomoć su primile dvije potencijalne žrtve trgovine ljudima, državljanke Crne Gore, kojima je pružena: primarna pomoć (smještaj, hrana, odjeća i obuća), socijalna podrška, pravno savjetovanje, sprovedene edukativno-informativne radionice o problemu porodičnog nasilja, značaju obrazovanja, prevenciji trgovine ljudima, posebno oblika sklapanja nedozvoljenog braka, bolesti zavisnosti i značaja njegovanja „reproduktivnog zdravlja</i> REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
Operativni cilj 1.2. Unaprijediti multidisciplinarnu saradnju relevantnih aktera uključenih u proces pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.2.1. Realizacija drugog kruga radionica za predstavnike institucija potpisnika Sporazuma na lokalnom nivou	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Koordinacioni tim	II kvartal 2017. godine	Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uz podršku Misije OEBS-a realizovala tri specijalističke obuke pod nazivom “Jačanje kapaciteta predstavnika istražnih i pravosudnih organa u istraživanju i procesuiranju slučajeva trgovine ljudima“. Obuke su organizovane za predstavnike institucija potpisnika Sporazuma o saradnji iz policije, tužilaštva i sudstva - iz južnog, centralnog i sjevernog regiona i to: za sjeverni region u Beranama 28.11. i Bijelom Polju; za južni region u Budvi 30.11. i za centralni region	Poboljšana koordinacija rada institucija u istraživanju, procesuiranju i upućivanja žrtava trgovine ljudima na lokalnom nivou.

			u Podgorici 01.12. 2017.godine. <i>Obuku je pohađalo 18 predstavnika Uprave policije, 16 tužilaštva i 17 sudstva – ukupno 51. Predavač na obukama je bio ekspert angažovan od strane međunarodne organizacije OEBS sa velikim praktičnim iskustvom u oblasti identifikacije i procesuiranja slučajeva trgovine ljudima.</i>	
1.2.2. Izrada i štampanje Adresara institucija/organizacija uključenih u proces pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima na lokalnom nivou	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III kvartal 2017. godine	Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uz podršku IOM-a odštamala Adresar institucija/organizacija uključenih u proces pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	Obezbijeđeni kontakt podaci svih osoba koji su ispred institucija zaduženih da postupaju na planu zaštite žrtava trgovine ljudima u svim opštinama na teritoriji države.
<u>Strateški cilj 2.</u> Unaprijediti kvalitet, raznovrsnost, adekvatnost i dostupnost usluga zaštite i podrške žrtvama trgovine ljudima <u>Operativni cilj 2.1.</u> Obezbijediti dugoročne programe zaštite i reintegracije				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
2.1.1. Voditi evidenciju o broju i vrsti pružene psihosocijalne i medicinske pomoći za svaku potencijalnu žrtvu i žrtvu trgovine	Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Kontinuirano	Zavod za Hitnu medicinsku pomoć, Klinički centar Crne Gore (Urgentni centar i Institut za bolesti djece) i Dom zdravlja Podgorica izvještavaju Ministarstvo zdravlja na kvartalnom nivou o broju i vrsti pružene medicinske pomoći za svaku potencijalnu i žrtvu trgovine ljudima. U izvještajnom periodu potencijalnim žrtvama trgovine ljudima pružena je neophodna stručna i	Analitički pristup realizaciji individualnih planova zaštite za svaku pojedinačnu žrtvu.

ljudima			specijalistička medicinska pomoć, a sve u skladu sa Sporazumom o saradnji i Anex-om Ministarstva zdravlja. U prvoj polovini 2017. godine obezbjeđeni su privremeni staraoci po hitnom postupku za 2 maloljetna lica. Tokom izvještajnog perioda Ministarstvo rada i socijalnog staranja je preko nadležnog Centra za socijalni rad pored starateljstva za poseban slučaj, obezbijedilo i procjenu i planiranje; savjetodavno-terapijsku i socijalno-edukativnu uslugu i neodložne intervencije. Pomenute usluge su pružane od strane stručnih radnika iz resora socijalne i dječje zaštite. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
2.1.2. Inicirati održavanje sastanka sa Zavodom za zapošljavanje u cilju kreiranja platforme za unapređenje aktivnosti na prevenciji i reintegraciji žrtava trgovine ljudima	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo rada i socijalnog staranja – Zavod za zapošljavanje	III kvartal 2017. godine	Predstavnici Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima su tokom izvještajnog perioda inicirali i održali sastanak sa predstavnicima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na kojem je razgovarano o mogućnosti izrade Sporazuma o saradnji. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	Definisana polja moguće saradnje na planu kvalitetnije (re)integracije žrtava trgovine ljudima

2.1.3. Izraditi Sporazum o međusobnoj saradnji između vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Zavoda za zapošljavanje	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Miniistarstvo rada i socijalnog staranja - Zavod za zapošljavanje	IV kvartal 2017. godine	MUP/Nacionalna Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima i Zavod za zapošljavanje otpočeli su rad na usaglašavanju teksta Protokla o saradnji kojim bi se definisali načini postupanja i obaveza potpisnika u postupku integracije/reintegracije potencijalnih i žrtava trgovine ljudima u društvo. Prethodno je, u cilju stvaranja preduslova za otpočinjanje aktivnosti na izradi ovog protokola od strane Ministarstva rada koje je koordiniralo izradu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti- prihvaćena inicijativa Nacionalne Kancelarije da se žrtve trgovine ljudima strani državljani/ke prepoznaju kao posebno osjetljive kategorije lica kojima treba omogućiti pristup tržištu rada. Zakon se trenutno nalazi na mišljenju kod Evropske komisije. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	Unaprijeđen sistem za reintegraciju žrtava trgovine ljudima stranih državljana/ki
2.1.4 Organizovanje potpisivanja Sporazuma o saradnji sa Zavodom za zapošljavanje	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo rada i socijalnog staranja – Zavod za zapošljavanje	I kvartal 2018. godine		

2.1.5. Organizovati obuke (kurs frizera, kurs za osnovno kompjutersko znanje, kurs šnajdera) žrtvama trgovine ljudima tokom boravka u skloništu.	Centar za edukaciju i stručno osposobljavanje- Crnogorski ženski lobi	Kontinuirano	U okviru projekta „Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori” koji je dio regionalnog projekta „ Aktivna inkluzija Romkinja na zapadnom Balkanu II” finansiranog od strane Care International Balkans u prostorijama NVO “Crnogorski ženski lobi” - Centra za edukaciju i stručnu obuku, a u saradnji sa „Kućom Mode i ljepote “Zoran”, dvije djevojke RE populacije su završile kurs za pomoćne kozmetičarke i profesionalne šminkerke i dobile sertifikate za dalji rad. Program je značajan za reintegraciju potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima i drugih oblika nasilja nad ženama i djevojkama. Tokom 2017. godine zahvaljujući fondaciji Care International Balkans, dvije mlade Romkinje potencijalne žrtve nasilja (trafikinga) završile su kurseve za pomoćne kozmetičarke i profesionalne šminkerke i dobile sertifikate od licencirane „Kuće ljepote“ (Z.Vukčević). Tokom decembra 2017 god. Care International Balkans je odobrio novac za još 3 polaznice kurseva. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Poboljšani preduslovi za ekonomsku nezavisnost žrtve kao polazne osnove za kvalitetnu integraciju u društvo
Operativni cilj 2.2. Obezbijediti dostupnost informacija o mogućnostima izdavanja privremene dozvole boravka za strana lica - žrtve trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
2.2.1. Voditi evidenciju u pogledu	Ministarstvo unutrašnjih	Kontinuirano	U periodu od 01.01. – 31.12.2017. godine, nije bilo zahtjeva za odobravanje privremenog	Obezbijedena dostupnost svih servisa zaštite za žrtve trgovine ljudima

<i>podataka o broju odobrenih privremenih boravaka za žrtve trgovine ljudima</i>	<i>poslova</i>		<i>boravka za žrtve trgovine ljudima .</i>	
Operativni cilj 2.3. Omogućiti nastavak školovanja žrtvama trgovine ljudima (naročito djece)				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
<i>2.3.1. Obezbjedivanje nastavka školovanja za žrtve trgovine ljudima</i>	<i>Ministarstvo prosvjete</i>	<i>Po potrebi</i>	<i>U izvještajnom periodu nije bilo žrtava kojim je bilo potrebno obezbijediti nastavak školovanja.</i>	<i>Obezbijedena dostupnost svih servisa zaštite za žrtve i potencijalne žrtve trgovine ljudima</i>
Operativni cilj 2.4. Povećati nivo dostupnosti usluga zaštite i podrške žrtvama trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
<i>2.4.1. Izdavanje inoviranog Informatora Vrhovnog suda za žrtve trgovine ljudima</i>	<i>Vrhovni sud Crne Gore</i>	<i>I kvartal 2017. godine</i>	<i>U martu 2017. godine izdato je inovirano i dopunjeno izdanje Informatora za svjedoke/oštećene žrtve krivičnih djela trgovine ljudima i nasilja u porodici, koje je rezultat saradnje Vrhovnog suda Crne Gore i NVO Centar za ženska prava. U pitanju je sveobuhvatan tekst koji sadrži detaljan prikaz svih prava koja pripadaju svjedocima i žrtvama tokom trajanja postupka, mjerama zaštite i uslugama koje pružaju posebno ovlašćena lica u Službama za podršku. Ovo izdanje predstavlja važan korak naprijed u postizanju kvalitetnijeg i potpunijeg sistema zaštite, a posebno prava žrtava da budu blagovremeno i potpuno informisane.</i>	<i>Dostupnost servisa pravne zaštite Ohrabrene žrtve da svjedoče na sudu, Obezbijedena besplatne pravne pomoći</i>

			<i>Informator se može pronaći na zvaničnoj internet stranici www.sudovi.me</i> <i>U cilju daljeg razvoja Službi za podršku, date su preporuke svim sudovima, koje trebaju poslužiti kao smjernice za njihovo dalje osnaživanje i unaprijeđenje.</i> <i>Vrhovni sud Crne Gore u saradnji sa NVO Centar za ženska prava i u partnerstvu sa NVO ASTRA – Akcija protiv trgovine ljudima, realizovao je dvodnevni seminar „Jačanje kapaciteta službi za podršku žrtvama u pravosuđu“, u cilju obuke i podrške službama za podršku oštećenima i svjedocima pri sudovima u Crnoj Gori kako bi obezbjeđivale kvalitetnu podršku žrtvama porodičnog nasilja, trgovine ljudima i krivičnih djela protiv polnih sloboda.</i> <i>Na ovom seminaru, osobe zadužene za podršku oštećenima i svjedocima iz crnogorskih sudova imali su priliku da prošire znanje i praktično vježbaju vještine koje su neophodne za rad sa žrtvama i svjedocima porodičnog nasilja, trgovine ljudima i krivičnih djela protiv polnih sloboda, da razmijene iskustva sa kolegama kao i da se upoznaju sa organizacijama koje žrtvama ovih oblika kriminaliteta pružaju dugoročnu podršku. Na seminaru su takođe imali priliku da se upoznaju sa vještinama koje su potrebne kako bi spriječili sagorijevanje (burn out) u</i>	
--	--	--	--	--

			obavljanju ove kompleksne dužnosti.	
2.4.2. Izrada smjernica o nekažnjavanju žrtava trgovine ljudima	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV kvartal 2017. godine	Ratifikacijom Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima, Crna Gora je preuzela obavezu potpune implementacije njenih ciljeva. Shodno tome, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je po preporuci eksperata Savjeta Evrope GRETA, uz podršku Misije OEBS-a organizovala više radionica tokom kojih su izrađene Smjernice o nekažnjavanju žrtava trgovine ljudima za njihovu umiješanost u nezakonite radnje, na koje su bili primorani, a koje su namijenjene predstavnicima policije, tužilaštva i sudstva. U izradi predmetnih smjernica učešće su uzeli predstavnici policije, tužilaštva, sudstva, Ministarstva pravde i civilnog društva. Iste će biti publikovane, predstavljene i distribuirane početkom 2018. godine. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	Ojačan sistem zaštite za žrtve trgovine ljudima
Operativni cilj 2.5. Obezbijediti adekvatnu podršku djeci žrtvama i potencijalnim žrtavama trgovine ljudima poštujući njihov najbolji interes u skladu sa domaćim i međunarodnim standardima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
2.5.1. Obezbijediti privremeno starateljstvo po hitnom postupku u situacijama koje to	Ministarstvo rada i socijalnog staranja -Centar za socijalni rad	Po potrebi	U prvoj polovini 2017. godine Ministarstvo rada i socijalnog staranja je preko nadležnih centara za socijalni rad obezbijedilo privremeno starateljstvo po hitnom postupku za dvije maloljetne štićenice koje su boravile u	Obezbijedena dostupnost sistemu zaštite maloljetnim (potencijalnim) žrtvama trgovine ljudima

zahtijevaju, za djecu državljanke Crne Gore, ali i za djecu strane državljanke			Skloništu za žrtve trgovine ljudima. Tokom druge polovine 2017. godine Ministarstvo rada je preko nadležnog centra za socijalni rad obezbjedilo starateljstvo za poseban slučaj za jednu (potencijalnu) žrtvu trgovine ljudima. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
--	--	--	--	--

IV EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE I KAŽNJAVANJE

Strateški cilj 1. Efikasno krivično gonjenje

Operativni ciljevi 1.1. Unapređenje postojećeg sistema prikupljanja, praćenja, analize i izvještavanja o predmetima trgovine ljudima

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.1.1. Analiza statističkih podataka (broj predmeta u radu, broj optužnica, obustavljenih krivičnih postupaka, donijetih presuda, vrsta i visina krivičnih sankcija za KD Trgovine ljudima i drugih srodnih krivičnih djela, broj sprovedenih finansijskih istraga,	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo, Vrhovni sud	Kvartalno	Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo i Vrhovni sud kvartalno dostavljaju izvještaje Nacionalnoj kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima sa detaljnim podacima o podnijetim krivičnim prijavama, podignutim optužnicama i izrečenim presudama, na osnovu kojih se vrši analiza statističkih podataka u odnosu na KD Trgovina ljudima. Statistike su dostupne na sajtu www.antitraficking.gov.me. U prvoj polovini 2017. godine nije bilo podnešenih krivičnih prijava, niti podignutih optužnica za KD Trgovina ljudima. Istovremeno u radu nadležnih sudova nije bilo predmeta za	Ustanovljen analitički pristup u odnosu na trendove i modus operandi izvršenja djela trgovine ljudima u našoj zemlji a i šire.

vrijednost oduzete imovinske koristi, privremeno ili trajno oduzete imovine)			krivična djela iz člana 444 KZ-a Crne Gore i 445 KZ-a. <i>Tokom druge polovine 2017. godine službenici Uprave policije podnijeli su krivičnu prijavu protiv jednog lica zbog postojanja osnovane sumnje da je isti izvršio KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. Oštećena je od strane nadležnih organa u R. Srbiji identifikovana kao žrtva trgovine ljudima. U izvještajnom periodu nije bilo krivičnih prijava protiv izvršilaca krivičnog djela trgovina ljudima U označenom periodu, radom tužilaštva tokom istrage, identifikovana je jedna žrtva trgovine ljudima-dijete od 12 godina.</i> <i>U istom predmetu podignuta je jedna optužnica protiv dva lica zbog krivičnog djela iz čl.444 st.2 u vezi st.1 Krivičnog zakonika CG.</i> <i>Pred Višim sudom u Podgorici pokrenut je novi postupak za ovo krivično djelo, i to po optužnici Višeg državnog tužilaštva. Okrivljena su dva lica, crnogorska državljanina, koji se nalaze u pritvoru po rješenju o određivanju pritvora za okrivljenu i po rješenju o produženju pritvora za okrivljenoga, od 30.08.2017. godine. Glavni pretresi održani su 6. i 14. 11. 2017. godine., a sledeći glavni pretres zakazan je za dane 17. i 24. januar 2018. godine.</i> <i>Pravosudni informacioni sistem koriste svi sudovi za praćenje predmeta, za neke aspekte</i>	
---	--	--	---	--

			upravljanja predmetima i komunikaciju sa strankama. PRIS takođe sakuplja sveobuhvatne statističke podatke, koji se unose u godišnje izvještaje o radu sudova. Imajući u vidu da sudski statistički podaci služe olakšavanju funkcionisanja efikasnog sudskog sistema, veoma je važno osavremeniti PRIS i raditi na njegovom daljem razvoju i unapređenju. Sve ove aktivnosti i potrebe su prepoznate kroz akcioni plan za Poglavlje 23, kao i u strateškim dokumentima, Strategiji reforme pravosuđa i Strategiji IKT. IKT Strategija pravosuđa posvećena je razvoju i unaprjeđenju pravosudnog informacionog sistema kao jedinstvenog sistema sudova, Državnog tužilaštava, Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i Ministarstva pravde. Uspostaviće se djelotvoran i standardizovan sistem za statističko izvještavanje. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.2. Objediniti sve presude za krivično djelo trgovina ljudima i publikovati iste za potrebe analize sudske prakse kada je ovo djelo u	Vrhovni sud	I kvartal 2017. godine	Sve pravnosnažne presude za krivično djelo trgovina ljudima su prikupljene i dostavljene Nacionalnoj kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima.	Obezbijedena specijalna prevencija nastanka djela trgovine ljudima – direktan uticaj nas potencijalne izvršiće; Ojačan senzibilitet predstavnika pravosuđa (mlađeg kadra kroz analizu sudske prakse)

<i>pitanju – za sudije i tužioce, ali i za širu javnost</i>		<i>IV kvartal 2017. godine</i>	REALIZACIJA: Aktivnost je djelimično realizovana	
<i>1.1.3. Pratiti zakonodavstvo EU iz oblasti trgovine ljudima i sprovoditi harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva</i>	<i>Ministarstvo pravde, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>U sklopu obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je u odnosu na Crnu Goru stupio na snagu 1. maja 2010. godine, proizilazi i stalno usaglašavanje zakonodavstva sa odredbama EU. Glava VII Sporazuma posvećena je saradnji u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, gdje se trgovina ljudima posebno prati u okviru poglavlja 24. Predstavnici resornih ministarstava kontinuirano prate zakonodavstvo EU iz oblasti trgovine ljudima i u skladu sa njim pokreću inicijative za harmonizacijom nacionalnog zakonodavstva.</i> <i>U prvoj polovini, Ministarstvo pravde je radilo na Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika koji je u potpunosti usklađen sa EU standardima u oblasti trgovine ljudima. Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika je usvojen na Skupštini Crne Gore, 29. juna 2017. godine.</i> REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	<i>Usaglašen sistem borbe protiv trgovine ljudima sa međunarodnim pravnim standardima</i>
<i>1.1.4. Izvršiti izmjenu čl. 210 KZ za organizovano vršenje</i>	<i>Ministarstvo pravde</i>	<i>I kvartal 2017, godine</i>	<i>Usvojeni Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika sadrži promijenjen i dopunjen član 210, shodno sugestijama Radne</i>	<i>Obezbiježene strožije kazne za izvršioce kao doprinos generalnoj prevenciji</i>

<i>prostitucije od strane više lica radi sticanja profita, kao I u odnosu na visinu zapriječene kazne.</i>			<i>grupe za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima (2017/18).</i>	
--	--	--	---	--

V MEĐUNARODNA SARADNJA				
<u>Strateški cilj 1.</u>		Praćenje primjene međunarodnih standarda, unapređenje regionalne i međunarodne saradnje i neposrednih kontakata između policijskih i pravosudnih organa država u regionu i šire u cilju efikasnijeg suzbijanja trgovine ljudima		
<u>Operativni cilj 1.1.</u>		Pratiti implementaciju obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u međunarodnim tijelima i međunarodnim Dokumentima		
Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
<i>1.1.1. Pratiti implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i Protokola o trgovini ljudima</i>	<i>Ministarstvo pravde, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Nadležni organi u kontinuitetu prate implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i Protokola o trgovini ljudima i usaglašenost nacionalnog krivičnog zakonodavstva sa istom. U prvoj polovini 2017. godine, Radna grupa koja je radila na Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika, razmatrala je odredbe pomenute Konvencije i pratećih protokola radi usaglašavanja sa istim.</i> <i>Rukovodilac Nacionalne kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima uzeo je učešće u radu konferencije Radne grupe UN Konvencije za borbu protiv organizovanog</i>	<i>Poboljšanje implementacije principa Konvencije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i protokola o trgovini ljudima u praksi</i>

			kriminala U organizaciji UNODC-ja koja se održala u Beču od 6-8. septembra 2017. godine. Konferencija je bila posvećena izradi Globalnog Upitnika za jačanje implementacije Palermo protokola za borbu protiv trgovine ljudima naročito ženama i djecom. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.2. Pratiti implementaciju Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima i izvestiti GRETA ekspertska tim u skladu sa preuzetim obavezama	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	U cilju praćenja implementacije preporuka ekspertske grupe Savjeta Evrope GRETA, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je početkom maja mjeseca 2017..g. organizovala održavanje sastanka sa kontakt osobama koje su ispred institucija zadužene za praćenje sprovođenja preporuka ovog ekspertskeg tijela. Na osnovu obaveza koje je Crna Gora preuzela ratifikacijom Konvencije SE za borbu protiv trgovine ljudima i preporukama ekspertske grupe Savjeta Evrope- GRETA, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je inicirala proces izrade smjernica za primjenu principa nekažnjavanja žrtava trgovine ljudima, a koje će biti namijenjene službenicima policije, tužiocima i sudijama. S tim u vezi, Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Misijom OEBS-a organizovala radionice koje su bile posvećene izradi nacrtu pomenutih smjernica. Pored navedenog, novousvojeni Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sadrži promjene	Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa evropskom tekovinom. Obezbjedenje njene kvalitetne primjene

			vezane za član 444 Trgovina ljudima u skladu sa GRETA preporukom na način da se u članu 444 stav 1 riječi: “zadržavanjem ličnih isprava” zamjenjuju se riječima: ”zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava”. Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa nadležnim državnim institucijama pripremila Izvještaj o realizaciji GRETA preporuka u okviru II kruga evaluacije Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima, koji je usvojen na sjednici Vlade od 02. novembra 2017. godine, nakon čega je dostavljen ekspertskoj grupi GRETA. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.3. Pratiti implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, Opcionog protokola Konvencije o pravima djeteta koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Savjet za prava djeteta	Kontinuirano	Ministarstvo rada i socijalnog staranja koordinira praćenjem implementacije Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, Opcionog protokola Konvencije o pravima djeteta koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju. Komitetu UN je krajem 2016. godine dostavljen 4-godišnji izvještaj o implementaciji. (II i III periodični izvještaj Crne Gore o primjeni Konvencije o pravima djeteta za period 2010-2015.), čija odbrana pred Komitetom se očekuje u maju 2018. godine.	Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa ključnim međunarodnim dokumentom koji štiti prava djeteta; Unaprijeđen sistem zaštite djeteta od seksualne eksploatacije.

			REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.4. Pratiti implementaciju Konvencije Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualne eksploatacije i seksualnog zlostavljanja	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Kontinuirano	U toku je drugi redovni ciklus monitoringa Lanzarot Konvencije, koji je fokusiran na "Zaštitu djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja omogućenu putem informaciono-komunikacijskih tehnologija (ICT)". Ministarstvo rada i socijalnog staranja koordinira aktivnostima na izradi izvještaja, koji je Crna Gora tokom izvještajnog perioda dostavila nadležnom tijelu Savjeta Evrope. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva evropskom tekvinom i unaprijeđen sistem zaštite djeteta od seksualne eksploatacije.
Operativni cilj 2.1. Jačanje regionalne i međunarodne saradnje				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
2.1.1. Aktivno učešće predstavnika nadležnih državnih organa i organizacija civilnog društva na regionalnim i međunarodnim seminarima, konferencijama i sl.	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo za evropske integracije,, Ministarstvo	Kontinuirano	U dijelu intenziviranja regionalne i međunarodne saradnje Rukovodilac Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima učestvovao je u radu značajnijih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena. Tokom izvještajnog perioda Rukovodilac Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima uzeo je učešće u radu: - Regionalnog skupa "Neregularne migracije i trgovina ljudima-međunarodni standardi za	Obezbijeđen sistem razmjene primjera dobre prakse, uspostavljeni regionalni i međunarodni kontakti i sprovedenje zajedničkih projekata, kampanja;

	<i>pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Vrhovno državno tužilaštvo, Vrhovni sud</i>	<i>zaštitu migranata od trgovine ljudima sa posebnim fokusom na ženu i djecu duž migracione rute”, koji je u organizaciji Regionalnog centra MARRI održan u Beogradu, 27-28. februara 2017. god;</i> <i>- 17. OEBS-ovoj Konferenciji Alijanse protiv trgovine ljudima u Beču 3-4. Aprila 2017.g.;</i> <i>- seminaru o trgovini ljudima , koji je organizovan u ILEA centru u Budimpešti, 9-15. aprila 2017.g.;</i> <i>- sastanku Nacionalnih koordinatora za borbu protiv trgovine država članica OEBS-a u Beču 30. juna 2017.g.</i> <i>- OEBS-ove Konferencije u Moskvi, na temu „Privatno javno partnerstvo u borbi protiv trgovine ljudima“, 21-22.07.2017;</i> <i>- konferencije Radne grupe UN Konvencije za borbu protiv organizovanog kriminala, u organizaciji UNODC-ja u Beču 6-8. septembra 2017. godine;</i> <i>-sastanku Nacionalnih koordinatora sa prostora jugoistočne Evrope, koji se održava u Skoplju, 13-15. novembra 2017. godine;</i> <i>- konferenciji koja se održala u Ženevi, na temu „Prevenција trgovine ljudima u lancima snabdijevanja putem vladinih mjera i aktivnosti“, 24-25. novembra 2017. godne;</i> <i>- Konferencije „Položaj žrtava trgovine ljudima u svijetlu prava žrtve na refleksiju“, koja je održana u organizaciji Misije OEBS-a u Srbii i Centra za zaštitu žrtava trgovine ljudima, 07. decembra 2017.g. u Beogradu.</i>	
--	--	---	--

			Službenici Uprave policije su učestvovali u radu: - 17. OEBS-ovoj Konferenciji Alijanse protiv trgovine ljudima u Beču 3-4. aprila 2017.g. (Rukovodilac grupe za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija); - radionice koja je održana u Zagrebu na temu „Evropske direktive i najbolje prakse u oblasti ljudskih prava i podrška žrtvama trgovine ljudima“ u periodu od 31.05.2017 god do 02.06.2017. god. (2 službenika Sektora granične policije). Predstavnicu Vrhovnog suda je takođe uzela učešće u radu 17. OEBS-ove Konferencije Alijanse protiv trgovine ljudima u Beču 3-4. aprila 2017. godine. <i>U 2017. godini, tužioci su prisustvovali sledećim seminarima-obukama :</i> • Centar za obuku u državnom tužilaštvu i sudstvu organizovao je seminar 6 aprila 2017.godine u Podgorici na temu „Mjere tajnog nadzora sa aspekta zaštite ljudskih prava prema Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima“, na navedenom seminaru je prisustvovao jedan državni tužilac. • Obuka na temu „ Trgovina ljudima“, Budimpešta od 10-14 aprila 2017.	
--	--	--	--	--

			godine; Učestvovala državna tužiteljka ODT Kotor.. • „Jačanje krivično-pravnih instanci i vladavine prava u Centralnoj i istočnoj Evropi u organizaciji Ministarstva pravde SAD; Zagreb 31. maj – 02. 06. 2017. godine. Učesnik je bio, osnovni državni tužilac ODT Pljevlja. • International Cooperation in Criminal Justice organizovao je seminar 21/22 juna 2017.godine u Podgorici seminar na temu „Finansijske istrage u vezi sa pranjem novca“, na navedenom seminaru su prisustovali tri državna tužioca. • Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima organizovala je sastanke u periodu od 15 juna do 22 juna 2017.godine , povodom posjete eksperata iz SAD-a. Program posjete je u vezi procesuiranja krivičnih djela trgovina ljudima, na navedenim sastancima su prisustovali devet državnih tužilaca. • Konferencija u Skoplju na temu „Prisluškivanje –praksa i iskustva i uloga javnog tužioca“ Učesnici su bili predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva • Borba protiv finansijskih prihoda i kriminalnih mreža tema“ Kriminal ne bi trebalo finansirati, nelegalni finansijski tokovi i oduzimanje sredstava stečenih	
--	--	--	---	--

			<i>kriminalom, Beč 26-27 septembar 2017. godine.</i> • <i>Međunarodna organizacija za migracije organizovala je Regionalni sastanak nacionalnih kordinatora za borbu protiv trgovine ljudima iz regije Zapadnog Balkana 6 oktobra 2017. godine u Budvi, na navedenom seminaru je prisustovala jedna državna tužiteljka.</i> • <i>Regionalni skup u Splitu od 18-20 oktobra 2017. godine na temu „Krijumčarenje migranata i praćenje tokova novca proisteklog iz ove kriminalne aktivnosti“ Učesnik je bio državni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu Podgorica.</i> • <i>Ministarstvo unutrašnjih poslova i TAIEX organizovao je seminar na temu „Unapređenje znanja na polju internacionalne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala sa fokusom na finansijske istrage“ 11/12 septembra na navedenom seminaru su prisustovala dva državna tužioca.</i> • <i>Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je organizovala seminare od 25 -27 septembra, 4 oktobra, 9 oktobra i 16 oktobra 2017.godine, na temu „ Izrada standardnih operativnih procedura za postupanje sa djecom koja su odvojena od roditelja ili bez pratnje, sa posebnim</i>	
--	--	--	---	--

			akcentom na proaktivnu identifikaciju potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima“, na navedenim seminarima je prisustovala stručni saradnik koja daje stručno mišljenje o maloljetnim žrtvama trgovine ljudima. • Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je organizovala seminar na temu“ Identifikacija, istraga i dokazivanje krivičnog djela trgovine ljudima i poštovanja prava žrtava u krivičnom postupku“ je organizovao seminar od 25-29. septembra 2017. godine u Bijeloj, na kojem je prisustovalo sedam državnih tužilaca. • Centar za obuku u državnom tužilaštvu i sudstvu organizovao je seminar 26. i 27. septembra 2017.godine u Danilovgradu na temu „Mjere tajnog nadzora u skladu sa Zakonom o ličnim podacima“. • Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore organizovao je seminar na temu „Mjere tajnog nadzora u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka“ 30. novembra 2017. godine u Danilovgradu, kojem su prisustovala četiri državna tužioca. • Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore organizovao je seminar na temu „Mjere tajnog nadzora – tajni podaci“ 1.decembra 2017. godine , kojem su prisustovala tri državna	
--	--	--	--	--

			<i>tužioca.</i> <i>Predstavnici Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, Uprave policije i tužilaštva su u periodu od 13-23. oktobra boravili u studijskoj posjeti SAD-u u San Dijegu, Kaliforniji. Tom prilikom imali su organizovane sastanke sa predstavnicima nadležnih službi za borbu protiv trgovine ljudima sa kojima su razmijenili svoja iskustva I primjere dobre prakse.</i> <i>Aktivistkinje NVO “Crnogorski ženski lobi” su uzele učešće u radu međunarodnih konferencija o borbi protiv nasilja nad ženama, dječijih ugovorenih brakova, radne i seksualne eksploatacije, koje su organizovane u Zagrebu, Beogradu, Sarajevu i Bjeljinji;</i> <i>NVO “Crnogorski ženski lobi” postala je dio bosanskohercegovačke mreže protiv trgovine ljudima – RING, koja je formirana 2000. godine.</i> <i>Takođe su uzele učešće u radu:</i> <i>-sastanka predstavnica ženskog civilnog sektora, međunarodnih organizacija i Odjeljenja za rodnu ravnopravnost na temu Izvještaj o sprovođenju konvencije CEDAW, poznatiju kao Međunarodnu povelju žena;</i> <i>-sastanka sa predstavnicom međunarodne SGS grupe tokom kojeg je I izvršena prva uspješna nadzorna interna provjera sprovođenja</i>	
--	--	--	---	--

			standarda ISO 9001:2015 za rad u socijalnim servisima; - Regionalne konferencije o socijalnom preduzetnistvu kao sigurnom nacinu za prevenciju ,inkluziju, reintegraciju I smanjenje siromastva među “ranjivim grupama” posebno pripadnica populacije RE (CARE International Balkans I Crnogorski ženski lobi kao jedna od partnerskih organizacija); -dvodnevnog regionalnog seminara: “Seksualno nasilje nad djecom-prekinimo ćutanje” u organizaciji UNICEF-a; - Regionalnog sastanka na temu “Kulturno osjetljiva zastita / tretman zrtava trgovine ljudima u miješanim migracionim tokovima~predstavljanje dobrih praksi i razmjena iskustva, kojeg je organizovala Međunarodna organizacija za migracije; - Napredne obuke o identifikaciji,vodjenju istraga,dokazivanje slučajeva trgovine ljudima i poštovanje prava žrtava u krivičnom postupku; - regionalnog treninga u Dubrovniku : “Jacanje kaznenopopravnih institucija i vladavine prava u srednjoj i isticnoj Evropi” na temu: „Najbolje prakse i napredak u borbi protiv krijumcarenja i trgovine ljudima i na podrucju zastite ljudskih prava i pružanja usluga zrtvama;“ - Regionalne konferencije: "Sigurnost Romkinja na zapadnom Balkanu" u	
--	--	--	---	--

			Beogradu; <i>-.Regionalnog seminara održanog u Istanbulu sa predstavnicama ženskih Nvo i ženskih manjinskih grupa kao odgovornih strana u okviru programa EU / UN Women;</i> <i>“Implementing Norms,Changing Minds” koji ima za cilj smanjenje intersekcionalne diskriminacije i nasilja nad ženama i djevojčicama na zapadnom Balkanu i Turskoj kroz ocjenu u kojoj mjeri se u svakoj od zemalja pomenutog regiona primjenjuje Istanbulska i CEDAW konvencija.;</i> <i>- III Tematskog Foruma sa NVO-ima koji je realizovala kancelarija UNDP u Podgorici na temu "Specijalizovani servisi i strateški procesi"</i> <i>U okviru regionalnog projekta “Smart Start “ koji je realizovao Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER) ,aktivistkinje Crnogorskog ženskog lobija završile su sve predviđene obuke (5 seminara) za razvoj socijalnog preduzetništva i programa reintegracije žrtava</i> <i>Crnogorski ženski lobi zavrijedio punopravno članstvo u okviru regionalne mreže “Smart Start” Misija regionalne mreže “Smart Start” je :</i> <i>da pruži podršku pri stvaranju povoljnog okruženja za socijalno preduzetništvo i reintegraciju organizacijama civilnog sektora radi njihove finansijske održivosti , promocije , zastupanja i društvenog uticaja .</i>	
--	--	--	--	--

			REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
2.1.2. Pratiti aktivnosti koje se odnose na realizaciju potpisanih bilateralnih Protokola o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u kontinuitetu prati aktivnosti koje se odnose na realizaciju potpisanih bilateralnih Protokola o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Unaprijeđeni mehanizmi saradnje i razmjene operativnih informacija, identifikaciji slučajeva trgovine ljudima, sistem zaštite i dobrovoljnog povratka.
2.1.3 Organizovanje regionalnih prekograničnih sastanaka u cilju implementacije potpisanih protokola o saradnji Kosovo - Albanija	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Organizovana dva bilateralna sastanka delegacija Crne Gore i Makedonije sa ciljem izrade Sporazuma o međusobnoj saradnji . Prvi sastanak je održan u periodu 28. oktobar- 01. novembar u Skoplju, dok je drugi realizovan i 22. -25 decembar 2017. godine u Podgorici. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Poboljšana implementacija potpisanih Protokola
2.1.4 Nataviti sa potpisivanjem bilateralnih Protokola o međusobnoj saradnji na polju borbe protiv trgovine ljudima sa zemljama regiona	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III kvartal 2017. godine	U cilju izrade bilateralnog Sporazuma o međusobnoj saradnji sa R.Makedonijom, organizovana su dva sastanka delegacija Crne Gore i Makedonije. Prvi sastanak je održan u periodu 28. oktobar- 01. novembar u Skoplju, dok je drugi realizovan i 22. -25 decembar 2017. godine u Podgorici. Predstavnici nadležnih institucija Crne Gore su	Ojačana regionalna saradnja i operativna komunikacija kontakt osoba nadležnih institucija na planu identifikacije, zaštite i bilateralnog upućivanja žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima.

			<i>tokom dva sastanka finalizovali tekst Sporazuma o međusobnoj saradnji na polju borbe protiv trgovine ljudima.</i>	
		IV kvartal 2017. godine	<i>Otpočelo se sa procedurama u cilju potpisivanja bilateralnog Sporazuma o saradnji sa R. Makedonijom. Potpisivanje se očekuje do kraja prvog kvartala 2018. godine</i> REALIZACIJA: Aktivnost je djelimično realizovana za 2017. godinu	
		I i II kvartal 2018. godine		
2.1.5. Realizacija regionalne konferencije u cilju jačanja prekogranične saradnje na polju identifikacije, zaštite žrtava i efikasnog krivičnog gonjenja izvršilaca KD Trgovina ljudima	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III kvartal 2017 godine	<i>U okviru projekta „Jačanje borbe protiv trgovine ljudima u kriznim situacijama na Zapadnom Balkanu”, Međunarodna organizacija za migracije je septembru mjesecu 2017. Godine organizovala Regionalni sastanak, na kojem su učešće uzeli Nacionalni koordinatori, kao i predstavnici policije i tužilaštva iz: Srbije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Albanije, Kosova i Crne Gore.</i> REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana	Ojačana regionalna saradnja
Operativni cilj 2.2. Stvaranje uslova za uspostavljanje zajedničkih istražnih timova sa ciljem sprovođenja zajedničkih istraga/krivičnih procesa policije, tužilaštva i sudstva između zemalja porijekla, tranzita i destinacije				

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
2.2.1. Sprovoditi zajedničke istrage sa zemljama porijekla, tranzita i destinacije formiranjem zajedničkih istražnih timova, kada su za to ispunjeni zakonski uslovi	Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo	Po potrebi	Tokom izvještajnog perioda predstavnici Uprave policije i Tužilaštva Crne Gore nijesu učestvovali u sprovođenju zajedničkih istraga sa zemljama porijekla, tranzita i destinacije.	Unaprijeđen sistem razmjene operativnih informacija za istraživanje slučajeva trgovine ljudima.
2.2.2. Učestvovanje u sprovođenju međunarodnih i regionalnih operativnih akcija na identifikaciji žrtava i suzbijanju kriminaliteta trgovine ljudima (Interpol, Europol, SELEC, regionalna i međunarodna policijska saradnja bazirana na bilateralnim sporazumima	Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije	Po potrebi	Tokom izvještajnog perioda predstavnici Uprave policije i Tužilaštva Crne Gore nijesu učestvovali u sprovođenju međunarodnih i regionalnih operativnih akcija na identifikaciji žrtava i suzbijanju kriminaliteta trgovine ljudima.	Poboljšana identifikacija, prikupljanje dokaznog materijala i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima sa izraženom međunarodnom komponentom.

VI KOORDINACIJA I PARTENRSTVO

U dijelu KOORDINACIJA I PARTENRSTVO, planirane su aktivnosti koje se odnose na saradnju institucija na državnom i lokalnom nivou, kao i

intezivnu saradnju državnih institucija sa organizacijama civilnog društva, uključujući nevladine organizacije koje su aktivne na području borbe protiv trgovine ljudima u inicijativama za kreiranje / unapređenje politika i metodologija borbe protiv trgovine ljudima/djecom na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Strateški cilj 1.

Ojačati saradnju institucija na državnom i lokalnom nivou, kao i saradnju između institucija i nevladinih organizacija na sprovođenju Strategije

Operativni cilj 1.1.
sistema

Unapređenje efikasnosti sistema koordinacije sprovođenja ciljeva preduzetih Strategijom, jačanje transparentnosti,

monitoringa i evaluacije

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.1.1. Usvojiti godišnji Plan i Program rada Radne grupe za 2017. i 2018. godinu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Januar 2017. godine Januar 2018. godine	Na sastanku Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima održanom 14. februara 2017. godine usvojen je Plan i Program rada za tekuću godinu.	Obezbijeđena dostupnost svih članova Radne grupe na redovnim sastancima tijela. Produktivan rad radne grupe na izvršavanju zadataka dodijeljenih odlukom o osnivanju
1.1.2. Održavati redovne sastanke Radne grupe za praćenje implementacije Strategije	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	U skladu sa usvojenim Planom rada	U skladu sa usvojenim godišnjim Planom i Programom rada, u prvoj polovini 2017. godine održana su dva redovna sastanka Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima (13. februara i 2. juna o.g.). U drugoj polovini 2017. godine održana su tri redovna sastanka Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima (27. jula, 09. oktobra i 29. decembra 2017. godine).	Obezbijeđen sistem praćenja realizacije Nacionalne strategije za borbu protiv trgovine ljudima.

			REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.3. Redovno informisanje GSV-Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima o svim preduzetim aktivnostima na području suzbijanja trgovine ljudima	Predstavnici institucija uključenih u rad Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	Dva puta godišnje	Članovi Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima Nacionalnoj kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima dostavljaju polugodišnje izvještaje o svim preduzetim aktivnostima na polju suzbijanja trgovine ljudima. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Obezbijedeno sakupljanje informacija na jednom mjestu i njihova dostupnost za izvijestavanje prema domaćim i međunarodnim adresama.
1.1.4. Izrada i upućivanje Vladi polugodišnjih izvještaja o rezultatima sprovedenih mjera i aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planom	Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	Dva puta godišnje	Na sjednici Vlade održanoj 10. marta 2017. godine usvojen je Izvjestaj o sprovođenju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za period jul - decembar 2016. godine kojeg je pripremila Radna grupa za praćenje implementacije Strategije. Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu definisano je ukupno 83 mjere, a pratila se realizacija 58 mjera. Realizovano je 14 mjera, dok su se u kontinuitetu, ili po potrebi realizovale 35 mjera. Istovremeno, djelimično realizovanih mjera je 6, dok su 3 mjere nerealizovane. Vlada je na sjednici održanoj 31. avgusta o.g. razmotrila i usvojila i polugodišnji izvještaj o	Obezbijeden analitički pristup u praćenju realizacije ciljeva iz Nacionalne strategije

			implementaciji Strategije za bobu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za period 01. januar - 30. jun 2017. godine. Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2017-2018. godinu definisano je ukupno 96 mjera, a u periodu od 01. januara do 30. juna 2017. godine pratila se realizacija 57 mjera. Realizovano je 15 mjera, djelimično realizovanih je 3, dok se u kontinuitetu, ili po potrebi realizovalo 37 mjera. Istovremeno, 2 mjere su nerealizovane. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.5. Izrada izvještaja za međunarodne subjekte	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa članovima Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Tokom izvjestajnog perioda Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je učestvovala/koordinirala u pripremi većeg broja izvještaja za međunarodne subjekte, kao što su, između ostalog: - Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za poglavlje 24, za period januar-jun 2017; - Informacije za Upitnik o stepenu implementacije preporuka dobijenih nako II I III kombinovanog izvještaja o sprovođenju Međunarodne konvencije o eliminaciji svih oblika rasne diskriminacije; - Informacije za izradu Nacionalnog izvještaja uza III evaluacioni ciklus Okvirne konvencije za zaštitu	Obezbijeđena transparentnost aktivnosti koje se na planu realizacije nacionalne politike za borbu protiv trgovine ljudima

			nacionalnih manjina; - Tematskog upitnika za II ciklus monitoringa Lanzarot konvencije; - Informacije o aktivnosti za dio o trgovini ljudima u cilju izrade Trećeg nacionalnog izvještaja u okviru Univerzalnog periodičnog pregleda Savjeta UN za ljudska prava (UPR) za period 2013-2017. - Izvještaja o stanju ljudskih prava –UPR - I dr. REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.6. Usvojiti metodologiju i Plan izrade nove Strategije za borbu protiv trgovine ljudima sa pratećim Akcionim planom	Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	I kvartal 2018. godine		
1.1.7. Utvrditi Nacrt Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	II i III kvartal 2018. godine		

1.1.8. Uputiti dokument Strategije za borbu protiv trgovine ljudima sa pratećim Akcionim planom Vladi na razmatranje i usvajanje	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV kvartal 2018. godine		
<u>Operativni cilj 1.2</u> Poboljšati horizontalnu i vertikalnu koordinaciju i komunikaciju u okviru službi zaduženih za realizaciju aktivnosti preuzetih potpisivanjem Sporazuma o međusobnoj saradnji				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
1.2.1. Efikasno primjenjivati Sporazum o međusobnoj saradnji na planu prevencije, zaštite i reintegracije potencijalnih žrtava trgovine ljudima	Potpisnici Sporazuma o međusobnoj saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	U prvoj polovini 2017. godine Sporazum o međusobnoj saradnji na planu prevencije, zaštite i reintegracije potencijalnih žrtava trgovine ljudima se efikasno primjenjivao u slučajevima dvije maloljetne potencijalne žrtve trgovine ljudima, državljanke Srbije, kojima je pružena sva neophodna pomoć i zaštita, kojim povodom se sastajalo i Koordinacioni tim u užem sastavu. Nakon ukazane neophodne pomoći i zaštite u Skloništu u skladu sa procjenom stručnih lica uspješno je završen proces njihove repatrijacije-dobrovoljnog povratka u zemlju porijekla u kojoj su predate nadležnim CZSR. Tokom druge polovine 2017. godine Sporazum se efikasno primjenjivao u slučajevima dvije štićenice Skloništa za žrtve trgovine ljudima.	Obezbijedena dostupnost svih servisa zaštite prema žrtvi

			<i>Predstavnice Crnogorskog ženskog lobija imale su u proteklom period 6 sastanka sa resornim ministrima I njihovim predstavnicima/ama koji su potpisnici Sporazuma</i> <i>a) Dva sastanka održana su sa ministrom unutrašnjih poslova i jedan sa sekretarkom MUP-a;</i> <i>b) Jedan sastanak održan je i sa ministrom za ljudska i manjinska prava, koji je nakon par dana sa saradnicom posjetio Skloniošte za žrtve trgovine ljudima I Centar za edukaciju I stručnu obuku .</i> <i>c) Jedan sastanak je održan sa sekretarkom Ministarstva rada I socijalnog staranja,</i> <i>d) Sastanak je održan sa I direktorom Zavoda za zapošljavanje CG sa ciljem upoznavanja potreba za program reintegracije potencijalnih žrtava trgovine ljudima I nasilja uopšte .</i> REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
--	--	--	--	--

1.2.2. Održavati redovne sastanke Koordinacionog tijela za monitoring i ocjenu stepena realizacije ciljeva i odredbi Sporazuma o saradnji	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kvartalno	Tokom 2017. godine održana su ukupno 4 sastanka Koordinacionog tijela za monitoring i ocjenu stepena realizacije ciljeva i odredbi Sporazuma o saradnji (2 u širem i dva u užem sastavu). REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Obezbijeđena koordinacija i individualni pristup u sprovođenju programa zaštite za svaku pojedinačnu žrtvu.
1.2.3. Sačinjavati izvještaje o sprovođenju Sporazuma o saradnji sa preporukama u cilju unaprjeđenja implementacije Sporazuma	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa kontakt osobama	Dva puta godišnje	Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa kontakt osobama potpisnika Sporazuma u kontinuitetu sačinjava polugodišnje izvještaje o sprovođenju Sporazuma o saradnji . REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	Analitičkim pristupom unaprijeđen sistem zaštite za žrtve
1.2.4. Predstavljanje izvještaja o realizaciji Sporazuma o međusobnoj saradnji Radnoj grupi	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV kvartal 2017. godine IV kvartal 2018. godine	Na sastanku Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, održanom 29. decembra 2017. godine predstavljen je Izvještaj o realizaciji Sporazuma o međusobnoj saradnji Radnoj grupi. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	Obezbijeđena informisanost članova Radne grupe o svim konkretnim slučajevima trgovine ljudima i o kompletnom programu zaštite koji im je bio omogućen.
Operativni cilj 1.3. Ojačan sistem vertikalne koordinacije unutar institucija uključenih u realizaciju antitrafiking aktivnosti				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja

<i>1.3.1. Održavanje sastanaka sa načelnicima Ispostava policije (Rukovodiocima Centara bezbjednosti i Odjeljenja bezbjednosti) i šefovima granične policije (Rukovodioci Ispostava granične policije) uz prisustvo predstavnika GSV-Kancelarije u cilju postavljanja konkretnih zadataka prisutnima u dijelu sprovođenja antitrafiking aktivnosti</i>	<i>MUP-Uprava policije</i>	<i>I kvartal 2017. godine</i>	<i>Uoči predstojeće turističke sezone održani sastanci na policijskom nivou sa rukovodiocima kriminalističke policije. Sastanci su održani u cilju unapredjenja operativnog rada i postupanja svih struktura policije na nivou CB i OB.</i>	<i>Ojačan sistem horizontalne koordinacije između državnih organa u identifikaciji, upućivanju i pomoći potencijalnim i žrtvama trgovine ljudima</i>
		<i>I kvartal 2018. godine</i>		
<i>1.3.2. Održati sastanak sa direktorima Centara za socijalni rad uz prisustvo GSV-Kancelarije u cilju razmjene ideja i prijedloga u cilju unapređenja aktivnosti na planu borbe protiv trgovine ljudima</i>	<i>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</i>	<i>I kvartal 2017. godine</i>	<i>Dana, 30. 03. 2017. godine, u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, održan je sastanak predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja, direktora centara za socijalni rad sa predstavnicima Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u cilju razmjene ideja i prijedloga u cilju unapređenja aktivnosti na planu borbe protiv trgovine ljudima.</i>	<i>Ojačan sistem horizontalne koordinacije između državnih organa u identifikaciji, upućivanju i pomoći potencijalnim i žrtvama trgovine ljudima</i>
		<i>I kvartal 2018. godine</i>		

1.3.3. Održati sastanak sa direktorima Službe hitne pomoći, Urgentnog centra i Domova zdravlja uz prisustvo predstavnika GSV- Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u cilju razmjene ideja i prijedloga u cilju unapređenja aktivnosti na planu borbe protiv trgovine ljudima	Ministarstvo zdravlja	I kvartal 2017. godine	12. maja ove godine u organizaciji Ministarstva zdravlja održan je sastanak sa direktorima Službe hitne pomoći, Urgentnog centra i Domova zdravlja i predstavnika Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u cilju razmjene ideja i prijedloga u cilju unapređenja aktivnosti na planu borbe protiv trgovine ljudima.	Povećana senzibilisanost zdravstvenih radnika u odnosu na fenomen trgovine ljudima i upoznavanje sa sistemom prijave-upućivanja potencijalnih žrtava
		I kvartal 2018. godine		

<u>Operativni cilj 1.4.</u> Povećati nivo uključenosti lokalnih uprava u sprovođenju državne politike na planu borbe protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
<i>1.4.1. Održavati redovne sastanke sa predsjednicima opština</i>	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II i III kvartal 2017. godine	Rukovodilac Nacionalne kancelarije- Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima je imao niz susreta sa predsjednicima opština u cilju zadobijanja podrške lokalnih partnera za realizaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom za borbu protiv trgovine ljudima. REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	<i>Zadobijena podrška za implementaciju ciljeva Stzategije na lokalnom novou</i>
		II i III kvartal 2018. godine		
<i>1.4.2. Održavanje sastanaka sa članovima Koordinacionih timova za praćenje turističke sezone</i>	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II i III kvartal 2017. godine	Tokom izvještajnog perioda Rukovodilac i predstavnici Nacionalne kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima su imali sastanke sa predstavnicima određenih službi koje su uključene u rad Koordinacionog tima za praćenje turističke sezone. Cilj ovih sastanaka je bio jačanje kapaciteta predstavnika inspeksijskih službi koji djeluju na terenu u toku turističke sezone u odnosu na proaktivnu identifikaciju slučajeva trgovine ljudima.	<i>Povećan nivo pozornosti nadležnih inspeksijskih službi u odnosu na slučajeve trgovine ljudima</i>
		II i III kvartal 2018. godine		

			REALIZACIJA: Aktivnost je realizovana za 2017. godinu	
PARTNERSTVO				
<u>Strateški cilj 1.</u> Obezbijeđivanje intezivne saradnje državnih institucija s organizacijama civilnog društva, uključujući nevladine organizacije koje su aktivne na području borbe protiv trgovine ljudima u inicijativama za kreiranje / unaprjeđenje politika i metodologija borbe protiv trgovine ljudima na nacionalnom i međunarodnom nivou <u>Operativni cilj 1.1.</u> Obezbijeđivanje aktivnog učešća predstavnika nevladinog sektora u procesima donošenja državnih strateških dokumenata koje imaju za cilj unaprjeđenje mehanizama borbe protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
<i>1.1.1. Angažovanje predstavnika nevladinih organizacija u izradi strateških dokumenata, iniciranju i sprovođenju projekata koji imaju za cilj unaprjeđenje mehanizama borbe protiv trgovine ljudima</i>	<i>GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>U izradi Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2017 – 2018. godinu, kao punopravni član Radne grupe, učestvovala je predstavnik NVO „Crnogorski ženski lobi“. Istovremeno u skladu sa procedurom objavljen je i javni poziv za konsultovanje sa zainteresovanim NVO u vezi sa izradom Akcionog plana za 2017 – 2018. godine. Vrhovni sud u saradnji sa NVO “Centar za ženska prava” je izdao inovirano i dopunjeno izdanje Informatora za žrtve i svjedoke trgovine ljudima i nasilja u porodici. I u narednom periodu nastaviće se saradnja sa civilnim sektorom, slijedeći tako trendove demokratskog društva, u kojem posebnu ulogu imaju nevladine organizacije.</i>	<i>Obezbijeđeno da iskustva sa terena i iz rada NVO sektora budu uvažena kroz mjere ciljeve i aktivnosti u strateškim dokumentima.</i>

			Dvije predstavnice NVO „ Crnogorski ženski lobi“ u saradnji sa Institutom za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER) su prošle obuku za pisanje Biznis plana i Finansijsko planiranje „Podrška uticaju civilnog društva kroz socijalno preduzetništvo i inovacije“.Ova obuka je za cilj imala da doprinese razvoju i poboljšanju kadrovskih kapaciteta za sprovođenje obuka i treninga u Centru za edukaciju i stručnu obuku-CŽL-a, što ce direktno doprinijeti boljoj reintegraciji zrtava i potencijalnih zrtava nasilja i trgovine ljudima u Crnoj Gori. SOS telefon Nikšić je potpisao Memorandum o partnerstvu i saradnji sa organizacijama Sigurna ženska kuća, Crnogorski ženski lobi, O.C.Bona Fide, Ženska romska mreža "Prva" i Centar za promjene u zajednici na projektu “Poboljšanje pristupa životu bez nasilja za žene sa iskustvom nasilja u centralnoj i sjevernoj Crnoj Gori.” REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
1.1.2. Informisanje i aktivno uključivanje predstavnika civilnog sektora u regionalnim i međunarodnim inicijativama,	Potpisnici Sporazuma o saradnji	Kontinuirano	Kancelarija Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori, u partnerstvu sa Agencijom UN za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (UNWomen), Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori i Ministarstvom rada i socijalnog staranja, pokrenula je	Bolja povezanost NVO na regionalnom i međunarodnom nivou kroz unaprijeđeno djelovanje na tom nivou.

projektima, sastancima, seminarima i radionicama koje imaju za cilj poboljšanje mehanizama prekogranične saradnje u borbi protiv trgovine ljudima, sa posebnim osvrtom na zbrinjavanje žrtava trgovine ljudima			<i>Regionalni program „Zaustavljanje nasilja nad ženama: Primjena zakona, mijenjanje stavova“.</i> Cilj programa je jačanje postojećih i uspostavljanje novih servisa podrške za žrtve, kao i promjena ukorijenjenih rodni stereotipa koji podstiču nasilje. Program će se sprovoditi u šest zemalja Zapadnog Balkana i u Turskoj.(primjena Istambulske konvencije). <i>NVO “Crnogorski ženski lobi” postala je dio bosanskohercegovačke mreže protiv trgovine ljudima – RING, koja je formirana 2000. godine kada je 16 NVO-a.</i> <i>Regionalni projekti koje CŽL implementira sa srodnim partnerskim organizacijama, nacionalnim i međunarodnim institucijama i organizacijama</i> <i>• Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori (6 mjeseci Care International Balkans)</i> <i>• Obrazovanje bez nasilja (6 mjeseci Care International Balkans)</i> <i>• Bolji put za žene žrtve trgovine ljudima (8 mjeseci UNDP)</i> <i>• Poboljšanje pristupa životu bez nasilja za žene sa iskustvom nasilja u centralnoj i sjevernoj Crnoj Gori (2 god UN Women – United Nations</i>	
---	--	--	---	--

			<i>Trust Fund to End Violence)</i> • <i>Sportom protiv nasilja i ugovorenih maloljetničkih brakova</i> (4 mjeseca Care International Balkans <i>Crnogorske sudije redovno prisustvuju sastancima, radionicama i seminarima na polju borbe protiv trgovine ljudima, a koje organizuju državni organi, nevladine ili međunarodne organizacije.</i> <i>Predstavnica Osnovnog suda u Pljevljima prisustvovala je radionici koju je organizovala Misija OEBS-a u Crnoj Gori dana 15.09.2017.godine na temu "Prevenција ranih prisilnih brakova u RE zajednici".</i> <i>Jedan sudija Višeg suda u Bijelom Polju je dana, 10.03.2017.godine učestvovao na sastanku realizovanom od strane Crnogorskog Ženskog Lobija iz Podgorice u okviru projekta "Izgradimo održive rezultate u borbi protiv trgovine ljudima".</i> REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	
<u>Strateški cilj 2.</u> sprovođenju	<i>Obezbjedivanje bliske saradnje i aktivnog učešća predstavnika civilnog sektora/nevladinih organizacija u iniciranju i kampanja za podizanje nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima, kao i sprovođenju istraživanja o istom</i>			

<u>Operativni cilj 2.1</u> Aktivno uključivanje predstavnika civilnog sektora/nevladinih organizacija u iniciranju i sprovođenju kampanja i istraživanja koje imaju za cilj podizanje nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
2.1.1.Sprovođenje kampanja na planu jačanja nivoa svijesti na polju borbe protiv trgovine ljudima na inicijativu ili u saradnji sa civilnim/nevladinim sektorom	Potpisnici Sporazuma o saradnji	Kontinuirano	Ministarstvo prosvjete je formiralo Radnu grupu za izradu Protokola o prevenciji i postupanju u slučaju rizika od ranog napuštanja školovanja sačinjena od predstavnika sljedećih institucija: Ministarstvo prosvjete, Uprava za inspekcijske poslove, Zavod za školstvo, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centar za socijalni rad, Crveni krst Crne Gore, Romski obrazovni fond(REF), NVO Udruženje roditelja, Predstavnici škola: JU OŠ” Božidar Vuković - Podgoričanin”, Podgorica, JU OŠ” Vuk Karadžić”, Podgorica, JU OŠ “Radomir Mitrović”, Berane, JU OŠ” Mileva Lajović Lalatović” –Nikšić. Protokol ima za cilj prevenciju ranog napuštanje škole učenicima RE zajednice i izražava spremnost da, na osnovama dogovaranja i partnerske saradnje, učestvuje u realizaciji Protokola o suzbijanju odustajanja RE djece od redovnog školovanja, kroz sljedeće aktivnosti: -logistička pomoć i podrška institucijama i organizacijama koje rade na terenu na	Obezbijedena bolja informisanost, bolja institucionalna povezanost i koordinirano djelovanje Smanjen drop out djece iz osjetljivih područja iz škola.

			prevenciji odustajanja RE djece od redovnog školovanja, po unaprijed definisanim procedurama za saradnju; -angažovanost RE medijatora na praćenju redovnosti pohađanja škole na gradskom području, od strane RE djece; Ove aktivnosi imaju za cilj da djeca redovno pohađaju nastavu i ne budu izložena raznim vidovima zloupotrebe kao što su: prosjačenje, ugovoreni brakovi, trgovina ljudima itd. U okviru IPA 10 projekta "Servis inkluzivnog obrazovanja" organizovali Pripremne vrtiće u devet crnogorskih gradova: Podgorica, Nikšić, Herceg Novi, Tivat, Bar, Berane, Bijelo Polje, Kotor i Cetinje. Zavod za školstvo je održao obuku za 22 vaspača/ce, finasiski podržao RE medijatore. U okviru programa desegregacije, romska djece korsiti prevoz obezbijeđen od strane Ministarstva prosvjete (do jedne od šest osnovnih škola uključenih u program), uz podršku profesionalnih RE medijatora/medijatorki – asistenata/asistentkinja. Stoga se i broj djece koja su uključena u ovaj projekat povećao. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je obezbijedilo besplatne udžbenike za svu romsku i egipćansku djecu za I ciklus osnovnog obrazovanja. U okviru programa „Case menargament“	
--	--	--	---	--

			<i>formirani su Timovi za praćenje djece u riziku od napuštanja školovanja u Podgorici, Nikšiću i Beranama.</i> <i>Što se tiče srednjeg i visokog obrazovanja, Projekat koji zajednički realizuju Romski obrazovni fond (REF), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Zavod za školstvo Crne Gore ima za cilj uvođenje održivog programa poboljšanja uspjeha i sprečavanja odustajanja od daljeg školovanja za romske i egipćanske učenike srednjih škola i za studente na višim i visokim školama kako bi im se omogućilo da uspešno okončaju svoje srednjoškolsko i akademsko obrazovanje.</i> <i>Projektat “Stipendijski fond i mentorstvo kao podrška srednjem i akademskom obrazovanju romske i egipćanske omladine u Crnoj Gori” se sprovodi Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Zavod za školstvo I REF .</i> <i>Cilj projekta je da unaprijedi akademski učinak i stepen prelaska RE učenika/ca na srednjoškolsko i akademsko obrazovanje i da održi stopu uspješnog završetka školovanja romskih i egipćanskih učenika/ca koji pohađaju srednje škole i fakultete putem obezbjeđivanja stipendija, mentorskih usluga u okviru škole i uspostavljanjem efikasnog sistema informisanja i monitoringa.</i> <i>Primjetno je povećanje broja novoupisanih učenika/ca iz romske i egipćanske populacije u srednjim školama u odnosu na prethodnu</i>	
--	--	--	--	--

			<i>školsku godinu kao i da je broj novoupisanih učenika svake školske godine u porastu. Tome doprinosi kvalitetniji rad u osnovnim školama koje završava sve veći broj romskih i egipćanskih učenika/ca, kao i činjenica da se učenici, kroz program stipendiranja, dodatno osnažuju na polju motivacije i podrške za nastavak školovanja. Kampanja koju Zavod za školstvo i REF projektni tim sprovodi od 2015. godine uticala je na povećanje broja učenika/ca koji se opredjeljuju za nastavak obrazovanja. Rad na terenu kroz prezentaciju mogućnosti za podrškom u nastavku obrazovanja, pravovremeno informisanje, podrška prilikom procedure upisa kao i uticaj na donosiocima odluka da primjenjuju mjere afirmativne akcije imaju rezultat koji se ogleda u uključivanju sve većeg broja djece u obrazovni proces.</i> <i>Radna grupa za izradu Protokola o prevenciji i postupanju u slučaju rizika od ranog napuštanja školovanja završila je rad na ovom dokumentu, a Protokol će biti objavljen.</i> <i>Dat je doprinos i u izradi projekta: Smjernice za postupanje i procesuiranje slučajeva prisilnih brakova u romskim i egipćanskim zajednicama za potrebe policije, centara za socijalni rad, škola, sudova i domova zdravlja u organizaciji: Evropske unije, UNICEF-a, Vlade Crne Gore (odnosno Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva unutrašnjih poslova) i Centra za romske inicijative.</i>	
--	--	--	--	--

			<i>Svim učenicima RE populacije u Crnoj Gori obezbijedeni su besplatni udžbenici. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je obezbijedilo besplatne udžbenike za I ciklus osnovnog obrazovanja, a za ostale učenike, Ministarstvo prosvjete. Takođe, obezbijeden je prevoz za sve učenike RE populacije u Podgorici.</i> <i>Svim učenicima koji su završili osnovnu školu i željeli bi da nastave školovanje, Ministarstvo prosvjete je omogućilo da se upišu na željene smjerove u srednjim školama. Ministarstvo je, u saradnji sa srednjim školama podržalo i obezbijedilo za 12 učenika romske i egipćanske populacije besplatno vanredno polaganje četvrtog stepena.</i> <i>Dokumentaciju za upis na prvu godinu studija na fakultete u Crnoj Gori predalo je 8 budućih studenata romske i egipćanske populacije, a ove akademske godine ima 24 studenta RE populacije na raznim fakultetima.</i> <i>Crnogorski ženski lobi je sa partnerskom organizacijom Centar za romske inicijative kroz projekat:</i> <i>„Obrazovanje bez nasilja “ organizovao sa mladima 3 performansa- ulična Forum teatra sa akcentom na borbu protiv nasilja u porodici i dječijih ugovorenih brakova, kod populacije RE</i> <i>Povodom međunarodne kampanje „16. dana aktivizma protiv nasilja nad ženama“ 15</i>	
--	--	--	--	--

			srednjoškolaca/ki i studenata/kinja romske i egipćanske zajednice iz Podgorice I Nikšica izvelo je performans u • Nikšiću (na gradskom trgu) • U Podgorici (na gradskom trgu I u holu hemiske škole) ukazujući javno na navedene problem .Porodično nasilje I dječiji ugovoreni brakovi Podijeljeno 300 flajera građanima/građankama koi su posmatrali Forum teatar (oko 350 osoba) REALIZACIJA: Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu	
2.1.2. Sačiniti izvještaje o projektima koji se realizuju od strane NVO sektora na planu borbe protiv svih oblika trgovine ljudima	Član grupe NVO	Radne ispred	Dva puta godišnje Članica Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima ispred organizacija civilnog sektora je sačinila izvještaje o projektima koji se realizuju od strane NVO sektora na planu borbe protiv svih oblika trgovine ljudima za 2017. godinu: Projekti se odnose na: • Sklonište za žrtve trgovine ljudima • SOS liniju za žrtve trgovine ljudima • Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori • Bolji put za žene žrtve trgovine ljudima • Pобољшanje pristupa životu bez nasilja za žene sa iskustvom nasilja u centralnoj i sjevernoj Crnoj Gori	Obezbijeđena baza podataka i analitički pristup u procjeni šta je neophodno unaprijediti

			• Sportom protiv nasilja i ugovorenih maloljetničkih brakova REALIZACIJA: Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu	
2.1.3. Zajedničko apliciranje za sredstva kod međunarodnih donatora	Sve institucije uključene u implementaciju ciljeva Strategije	Kontinuirano	NVO „Centar za promjene u zajednici“ je sa Nacionalnom kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima aplicirala projektom „Poboljšanje položaja žena RE populacije u cilju smanjenja rizika od porodičnog nasilja i trgovine ljudima“ kod Vlade SAD. REALIZACIJA: Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu	Obezbijeđena realizacija aktivnosti za koje se procijeni da su veoma korisne a da nijesu predviđene državnim budžetom
<u>Strateški cilj 3.</u> Kontinuirano sprovoditi evaluaciju primjene Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije na putovanjima i turizmu i po potrebi unaprijediti sprovođenje Kodeksa u praksi				
<u>Operativni cilj 3.1</u> Sprovođenje evaluacije implementacije Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu				
Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
3.1.1. Održati sastanak sa predstavnicima Unije poslodavaca Crne Gore sa ciljem planiranja konkretnih aktivnosti u dijelu implementacije potpisanog Protokola	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II kvartal 2017. godine	Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je inicirala održavanje sastanka sa predstavnicima Unije poslodavaca Crne Gore sa ciljem planiranja konkretnih aktivnosti u dijelu implementacije potpisanog Protokola o saradnji.	Ojačana saradnja sa novim menadžmentom u cilju obezbjeđivanja implementacije protokola u praksi

o saradnji				
3.1.2. <i>Usvojen godišnji plan aktivnosti</i>	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II kvartal 2017. godine II kvartal 2018. godine	Dogovorene aktivnosti oko realizacije Protokola sa Unijom poslodavaca	Obezbijeđeno praćenje dostupnosti uluga planiranih protokolom o saradnji Kancelarije za borbu protiv trgovine4 ljudima i Unije poslodavaca CG.
3.1.3. <i>Sačiniti izvještaj o implementaciji aktivnosti koje su planirane u cilju implementacije Sporazuma sa Unijom poslodavaca</i>	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Unija poslodavaca	IV kvartal 2017. godine IV kvartal 2018. godine	Održan sastanak sa predstavnicima Unije poslodavaca Crne Gore na kome su dogovorene aktivnosti koje će se realizovati na planu informisanja poslodavaca oko potpisanog Protokola. REALIZACIJA: Aktivnost je djelimično realizovana	Unaprijeđene mogućnosti reintegracije za žrtve
Operativni cilj 3.2. Unaprijeđenje sprovođenja principa Kodeksa u praksi u skladu sa izvještajima prilikom sprovođenja evaluacije implementacije Kodeksa				
Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Stepen realizacije	Indikator uticaja
3.2.1. <i>Osmišljavanje aktivnosti i njihova realizacija u cilju unapređenja sprovođenja principa Kodeksa u praksi</i>	Ministarstvo turizma	Kontinuirano	Sprovedeno mini istraživanje o nivou poznavanja Principa Kodeksa ponašanja za zaštitu djece u putovanjima i turizmu, proslijedeni upitnici predstavnicima turističke provrede, analizirani odgovori i dobijene preporuke za dalje djelovanje u tom pravcu.	Obezbijeđena bolja zaštita djece u putovanjima i turizmu u odnosu na mogućnost seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu Obezbijeđena bolja informisanost turističkih posetnika u odnosu na prepoznavanje i upućivanje potencijalnih

			REALIZACIJA: Aktivnost se realizuje u kontinuitetu	žrtava seksualne eksploatacije u putiovanjima i turizmu, kao i njihovo upućivanje nadležnim službama za pomoć
--	--	--	---	---

**TABELARNI PRIKAZ STEPENA REALIZACIJE MJERA IZ AKCIONOG PLANA TOKOM PRVE POLOVINE 2017. GODINE
(01.06. – 30.12.2017. godine)**

<i>Poglavlje AP za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>ukupno</i>	<i>dospjelo</i>	<i>realizovano</i>	<i>Realizuje se u kontinuitetu</i>	<i>Djelimično realizovano</i>	<i>nerealizovano</i>
<i>I Prevencija i edukacija</i>	29	17	10	6	1	0
<i>II Identifikacija</i>	12	9	0	7	2	0
<i>III Pomoć, zaštita i reintegracija</i>	13	8	4	4	0	0
<i>IV Efikasno krivično gonjenje</i>	4	6	3	2	1	0
<i>V Međunarodna saradnja</i>	11	9	1	7	1	0
<i>VI koordinacija i partnerstvo</i>	26	17	3	13	1	0
	95	66	21	39	6	0